

B a g e y

pro -

D i t e y.

Přeložil i sepsal

Josef Chmela.

W Praze 1818,

u Bohumila Háze, čest. stav. Tiskopisova.

1124201

S w ý m

r o z m i l ý m

K r a g a n ů m.

Wšsem po wůli býti nelze.

Stařec a geho synek.

Poslyš, synu milý, prosim tě,

Šel se dálo starci gednomu,

Kterýž, aby w swětě obhlíd se,

Daleko se vzdálil od domu.

Bral se, sedě na oslátku,

Gežto synek wedl za oprátku.

Sotwa hodinu to trwalo,

Mužů několik ge potkalo :

„Ha ! wy rozumu ni kusa nemáte,

Prawil gedem, že ho giti necháte!

Zbaliž negste lepšší na nohy? —

Redwa gde ten chlapec ubohý!“

Otec mile slezl s oslátka,

Šalož muž ten porabil ;

Pachole naň posabil.

„Wau. A ai ! zas libj hremádka!“

Prstem si geg ukazugi,

Hlasitě naň pokřikugi:

„Streyče, což si také nesednete,

A s tím chlapcem negedete?“

Uposlechl gegich radu:

Chlapce před se na oslátko wzał;

. Sám si sedl wzadu.

Dať se pěkně dále bral.

Když pať přivedla ge cesta

Na trh do Milána města,

Wšfeceť lid se do křičenj dal:

„Pomalú! Což starče děláte?

Slezte dolú! wždyť ho strháte!

Stařec poznal nynj, gaky swět.

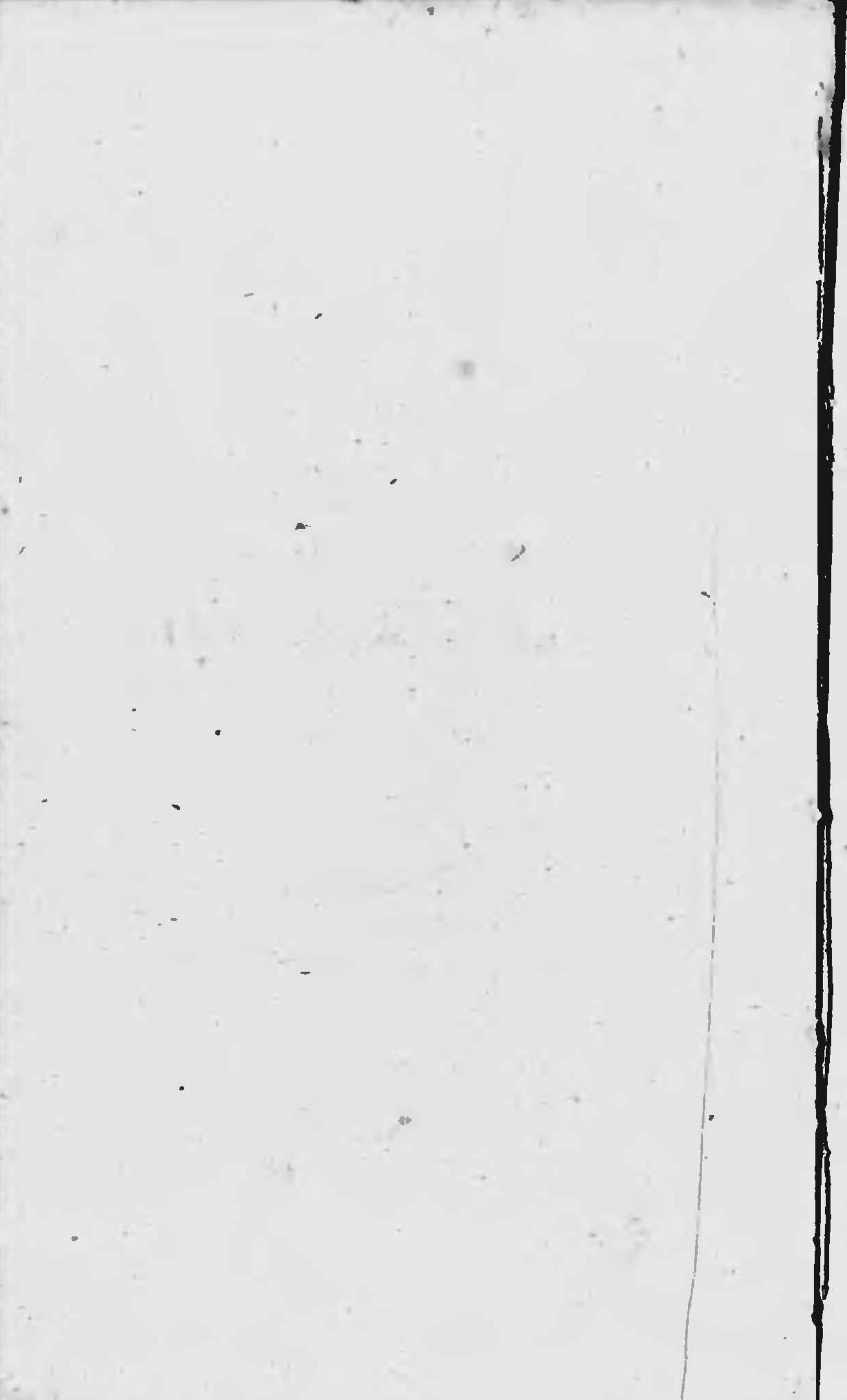
„Kdoby wšfe chně m po wůli chtěl býti,

Dšla na zába by musil wžiti.“

Prawiw domu bral se hned

Podlé swého zdánj zpět.

Částěka první.

K o z l á t k o.

Kozle mladé, čilé,

Krásné, roztomilé

Na pastvu se bralo wesele :

W hrachu skokem bylo žgetele.

Hop, hop! přes hory a došy

Křepčilo=tě skok co skok.

„Ditko, wece máti, bolj

To, když sklauzne koze trok.“

Kozlátko nic matky nebbalo :

Wzhůru, dolů, sem tam ljtalo ;

Brzo ale za své doftalo.

Na kopečku stála

Přeweliká stála —

Přes ni skočilo,

Glavu srazilo. —

Milo, dobro gest se wyraziti ;

Mira wšak se nemá přetročiti.

(N a w l a s t ů w ů .

B rána, za tmy k sſweholenj
 Ustička giž otwjráš,
 A mě z lehaunkého snění,
 Wlasstowenko, probjráš.

Báhy, gať gen měsic sſhasne,
 Swězby zagdau milostné:
 Swětu hlásáš gitro časné,
 Wisně pěgeš radostné.

Ráno, nežli w zoři zlaté
 Celé zplesse wůkoli,
 Wisně prozpěwugeš swaté
 U rolnjku w udolj,

Aby ze sna procitili,
 Díky Bohu vzdávali,
 S dobroty geg melebili,
 A milé práci chvátali.

Všechněch myslí porýbuzugeš
 Howádka i ptáčete,
 Srdce k Bohu nakloňugeš
 Starce, hochy, dítěte,

Slabce pěgeš, swatě zpjwáš
 W městech, we wfch, w planině,
 Sméno Páně wraucně wzhýwáš,
 Slawná Boží zpěwkyne!

Klárka dytá střizlika.

Střizlinku, střizlinku! Počkej, počkej! —
 Bogjš se mě? — J nebog, nebog se; gá ti
 nic neudělám. Ani ti nez!ámu třídělka ani
 nožičky, gafo ti nezbednj chlapci, — Ach, zlj
 gfau chlapci, zlj, rádi ptáčky muči, řbyř
 některého někde dostanau. My děvčátka
 hnedky plácem, řbyř to widjme; měřři
 řrdce máme a tař wás malých zwiřátek ne-
 tryznjme. Počkej! gá ti nic neudělám.
 Gen ře na tě podjwám — tys bezaulinký,
 wiřřnowý, malilinký ptácinet. — Widjš,
 widjš, tamhle kočičku, gař po tobě pase?
 Řábaby ři pochutnala. Kočička ge zlá, na
 wás na malé ptáčky; ráda wás chytáwá.
 Ředey ře gi chytit! — Řaběgi mně; ga
 ře na tě podjwám, na twau pěřnau bla-
 wičku, na twüg zobáčet, a na twé třidél-
 řa; a pomilugi tě, a poljbjm tě a zase tě
 puřřjm, ptácinu můg! — Ale ty gři! —
 Giřř mi uletěl! — Šbi ři! Giřř tě nemám
 ráda. —

D ě v ě á t ě o a v ě l a.

Malá, autlá včelička

Kolem po zahradě ljtala,

Sladkost po květinách hledala.

A když na gednu giž sedala,

Pravila gi holčička :

„J gdi, tam ge také ged!

„Wjm, wjm, gá gen беру мед.“

Promluwila včelička.

I.

P o h á b ě a.

To ge prawda, srdce mám;

Ale necitjm nic sám.

S lidmi přede se radugiž

Ohtěgji, i bėdugi.

Když se ale nahodj

Že mě srdce uhodj,

Plasy od sebe hned dám.

G i ř j č e k.

Gednau honil Giřjček
 Po zahradě strakatého motýlka;
 Zibilyť se gemu geho křídýlka.

„Ty gš! ale bláznjček!

Počkej, počkej pať!

Pravil. Počkej! wššak

Gá tě předce dostanu!”

Dutě běhal w křjž a w křjž

Po motýlku dál i bliž:

„Wššak gá tebe předce dostanu,

Ty, ty stwořenjčko malinké!”

A to stwořenjčko krásninké

Gaťoby s ním zahrávalo,

W powětřj se třepetalo.

Giřjček se po něm točil,

Žbluňk! ach, do řadečky fločil,

A se celý smočil.

Dvě umrlčí hlavy

Hrobař kopal na hřbitově hrob.

Když sňal s gedné rakve strop:

Hlava se tam gafáš swalila;

Gjžto hlava z rakve pravila:

Kdo gš, že se osmělugeš —

Tak se ke mně přibližugeš?

„Gá byl, wece tato, drwošštěp;

Gjdal černý, gačo žabog chléb;

Gadr byl můg šat

Powříšlemi spiat;

A že finrt mě powolala,

Wěru, dobře ůdělala:

Ajpoň ulewu mi dala.“ —

Eprostý chlape, gdeš

Mi pryč! Co tu chceš? —

Gá gsem wěčšji než ty pán,

Poššlý z wysokého rodu;

Wčest mi řáb i zlatý řetěz dán;
 Negsem z bidáckého plodu.
 Na túny gá zlata rozházím; —
 W sklepě na sta beček wina
 Z Uher, ze Blach, z Rýna —
 Gidel dwadcatero nacházím. —
 „Byl gsem, řekni, mi w a l gsem;
 Negsem, nemá m nic; dj brwossťep.
 Ukaž, co gsi přineš sem?
 Kdež gsau zlata túny, kdež twüg sklep?
 Kde twé bečky wina
 Z Uher, ze Blach, z Rýna?
 Ukaž zlatý řetěz, ukaž řáb,
 Za pána tě uznám rád. —
 Swětšlá sláwa, co ge do njš
 Tu ge weta, weta po nj!
 Kuto wšecet rozbil přestáwá:
 Předel žáb n é m u se nedáwá.

M y s s k a b ě l a u n ě á,

Mysška byla gedna mladinká,

Gako snih a křída, bělinká;

Kožku měla

Gako z atlasu;

Gen se stkwěla

Čistě po vlasu.

A tomu byla mysška autlinká,

Bystrá, sswižná, krásokrásninčá.

Dítě, matka gednau promluwila,

Nežje býti tobě směle;

Neznáš ločky nepřitele.

Sestru mnohau nám giž zabáwila:

W noci, za tmy po nás pase,

Adeby kterau ulowila

A gi zasskrtila zase.

Pozor deň! Ge bílá kůže twá.

Poslechni! Ge dobrá rada má!

Sowu tež se pilně mystřihy ;
 Meniž zkusenosti tobě :
 Newjš , pomoci gaž sobě
 W nebezpečné době.

Dítě , prosim , pozor dobrý dey !
 Mysška přehrdě si počíná,
 Maudrosti se napíná :

„Netkeba se , máti,

Tobě čeho báti ;

Wimě gaž na autěš se báti.“

S šla mysška na hoby

Bečer gednau bez matky ;

Wěděla-ťe , kde gsau gahoby,

Xěž i krmj dobrých ostatky.

Tuť si škakala a wýškala,

Kotrmelce dělala

Mysška směle po cestě.

Wšak když zpátky taktěž činila,

Sowa mysšku bjlaw lapila,

A gi snědla na cestě.

P ř i z n i m o s t b r a t r ť á .

B r a t r .

Hle hle, milá sestřičko,

To to krásné gabličko,

Červené a žluté gafo zlato!

Honem, honem pod a gez!

S e ť r a .

Ano — ale co dám gá ti za to

B r a t r .

J, což byš mi dala! Na, a gez!

Takby mě nic netěšilo,

Těba sebe věčši bylo,

Kdybych měl ge gisti sám:

Když ti ale půlku dám,

Hned mi to wjc pochutná, —

Tu máš, na, gez, sestro má!

F i l i p e t.

Matko, to gsem se nasmál,

Kdybys wěděla, Tondowi.

Gá gdu okolo wrbowi,

On tu sedj a pláče —

Wzdyť ho dobře znáš — Z a s m á l

Co mu říkaji — Bětky wdowny — wjš ?

Co má na hrobě takowý ten kříž — ?

Gá gdu pěkně, on pláče —

Hrozně, hrozně si naříkal —

M a t ě a.

A proč? Snadby byl chudák gedl ?

F i l i p e t.

Arčit! Pořád si naříkal:

„Gá bych gedl, ach, gábnych gedl!“

He, he! do smjchu gsem se mu dal.

M a t ě a.

Bože! Tyš se mu do smjchu dal?!

F i l i p e t.

Proč ge tať hlup, a t nám negde!

Což pať mu na tom co segde?

Radš tam sedj a hlaby mře.

Wždyť my máme gidel plný stlep;

Mlko, máslo, syrečky a chléb.

Mohby nagist se dost, že neť —

M a t ě a.

Proto bjť mě smál gfi seť —

Djť rozmilé, polib mě!

Čať! — Běž honem t wrbowj,

Řekni Tondowj,

Abj honem přissel t nám,

Že mu něco t gidlu dám.

Dnátko lživé.

Galés bugné oslátko,

Gakož hlaupé howádko

S dědem, s streycem Dlahousskau,

S bábau, s tetau Hlupodružkau

Na pastvě lbyž bylo,

Wždy se ublaupilo.

Řewěda co bugnosti

Činiti w své hlauposti,

Ob stáda se vzdalowalo,

Pať se w haussiti do bykání balo;

Gakoby tu bēdowalo:

„Wlk, ach, wlk gde, ach!

Honem, honem! Kam se wrtnauti,

Kamž, kamž smutným rběhnauti!“

Pať gim nahánělo strach.

23
Když se pěkně oslowě

Do autěku dali,

A co mohli, palovali:

„D wy hlauptj traupowé!

Wy gste, wy gste rekowé,

Simž gsem rowných newjdale.“

Tak se Dsle posmjwalo.

Tak ž nich sšastly dělávalo.

Když se gebnau opět wzdálilo,

Abj tytéž žerty tropilo:

Stalo se, že maně

Wst se přihnau na ně.

Chubaš, ani neceklo,

Gat se wllka uleklo!

Gen si smutně wzdychalo:

„Inž gsem w stádě bylo zůstalo;

Ehni lhanim býti nechalo!

Karlíček posílá své sestře pozdravení.

(K holubici.)

Wznes se, holubinko,
 Wznes se nad okynko
 U wětříčku mágowém ;
 Wznes se přes zelené lučiny,
 Přes hory a tiché doliny ;
 W hágečku tde borowém
 Libý wěge
 Wětříček ;
 Zaužebné tde pěge
 Pisně slawiček !
 Poplyň na bělaunkých
 Vrkách přeohaunkých,
 Holubinko, přijmo t sestřince.
 Dobřeť znáš ty Cilinku,
 Roztomilau sestřinku.
 Pospěš rychle, pospěš t Cilince !

„Cilinko má roznílá,
 Řekni, tu mě pošlá
 Malý Karliček,
 Eastawý twüg bratříček;
 Poslyš, sestro roznílá,
 Pozdraweni tobě pošlá.
 Želem; smutkem pro tebe se sauzi,
 Abys brzo, brzo přišla, sauzi.“

II.

P o h á d k a,
 W poli to kwěte,
 Ruka to sbírá,
 Dřewem to stírá,
 W uzlíky pléte.
 Co ge to ?

P o s t i t o f.

Petřík pravil: Gá gsem bubeník! —
Postawil se k oknu, a bubnowal na okno.

„Také si zabubnugi,“ pravil Jeniček.
Postawil se k oknu, a rozbubnowal okno na
samé fausy, a pořezal se o sklo. —

Petřík a Jeniček byli gednau u potoka.
Přes potok ležela auzká lať. Řekl Petřík:
„Be pügdu přes to! — „A že gá také!“ zwo=
lal Jeniček.

Postawili se na lať, chtěli na druhau
stranu a upadli do wody; ledwa že obtuž
wylezli. —

Musím si trochu bradu oholit, pravil
Petřík, wida na stole místu na fausy. Na=
mydlil si bradu, wytáhl kudličku z kapsy a
setkel si mydliny s brady.

„Také si musím bradu oholit!“ řekl
Jeniček. Namydlil se, wzal nůž, a řízl se
do twáči.

Náčej gim otec tuto bagku wypra-
mowal.

Wewerka a opice.

Wewerice (takto zwjře skrowničké,
Ale obratné a mrštničké,)

Diwné kudlinky dělala :

Galo tantrpáseř stácala

Shůry dolů, odtuď wzhůru

Gen což děláš ! ljtala ;

Brzo wšsedny čtyry w kůru

Galo háčky zapala,

Na wětrojch se haupala ;

Brzo za ocas se powěšila ;

A tař smichů na sta nakutila.

Což kdýž opičátko widělo,

Také se mu toho zachtělo,

(Wjte, opice ge titworná,

Na wšse wšsudny welmi pozorná.)

Chwilku se gi djwalo,

Pař se na dub wdrápalo,

Do repetěnj se dalo.

Tutě škáalo,
 Sebau šwihalo,
 Šprymy dělalo,

Abý wewerici

Škuršty smetlo pod lawici.

Šmutný wšfať to konec wžalo.

Šdyž tať opičátko křepčilo,

A se po wewerce řidilo:

Šopša! š wšřku na zem štočilo —

Wšředny čtyry šobě šdrtilo.

Šolesti se šwígelo,

A co hrdla mělo, křičelo.

Špic hejno na žwědy se přihňalo. —

„Proč gšř rozumněgšř nebylo,

Do bláznu se řidilo!“

Šelé množštwi opic žwolalo,

p i r e ň.

Hleďte tamhle holubičku,
 Gať své dítky ráda má.
 Raděg světa polovičku,
 Nežli dítko komu dá.

He, gať vlastnj krmi dává
 Ze svého gim wolátka,
 S nimi hrage, s nimi spává,
 Braucně libá mládátka.

Taktě, nasse dobrá máti
 Ze srdce náš ráda má,
 Raděgi svět wolj dáti,
 Nežby bala dítka swá.

Pořm, nápoj, wšseho bestí
 Máti nám wšsem podává,
 A tomu wšsecky webe kctnosti,
 A práci chuti dodává.

Potrestaný ukrutník.

Witáš, člověk chudý, gednau z lesa

Pozběgi, než kdy se domů bral,

Dtep dřívj na ramenau nesa,

Už se pod ni k zemi ohýbal.

„Což aš dělá milá chotj má?

Což aš Giři, sladké dítko mé?“

Do vzdychání se tu dá,

Pospichage do chalaupky své.

„Gistě smutně po mně tauži,

Pacholátko lástau objímá;

Snad se želem pro mne sauži,

Že tať dlouho negdu, chotj má;

Giři smutný u ni sedj,

Zarmauceně na ni hledj.

Dobré dítko, radost budu z něho

Miti, gestli Bůh ho zachová:

Čelá matka, wlaš i oko geho,

Dwář též milotrásná, růžová.

Stádošť veľkú budú mať,
 Už mě uhlídáji giti:
 Skoky, skoky poletí
 Do mého hned obgetí.“

Witáš přigde w chalaupku. Xi! ženu
 Spatři u postele seděti;
 Slawu magje w ruku položenu,
 Plakati a hořce kvoletí.
 Siři kleč před ni — ljbá ruku —
 Žisťne — matka mu gi utrhuje —
 Siři prosí — snažně přislibuje,
 By gen matka gemu dala ruku! —

„Ditky, neplačte, dj Witáš,
 Nesu wám dnes dřiwj wrch a sílu!
 Siři, ani nepřiwjtáš? —
 Po tať těžkém djlu
 Žádné polibenj
 Dci k posilněnj? —

Mrzíte se, že jsem blaoho nepřissel? —

Poslyšte, co se mi bálo.

Gať jsem mile z lesa powyssel —

Slunce gessťe nad horami stálo —

Hlas jsem gaťhš z vzdáli uslyssel —

Gaťoby si něco stěžowalo.

Když pak přigdu tam, ai! bídny kmet,

S hlavau sšediwau, aš dewadesát let,

Na mezi tu ležel. Už mi usedalo

Erdce, gaťý smutný nářeť wedl.

Chudák, na zem do sněhu si sedl.

Zimau chřadnauti by doma nemusel,

Do lesa si pro kus dřiwj ssel,

Nemoha giž ani sebe nositi.

Ustrnuť se nad nim; břimě složim,

A ge rychle na starečka wložim —

Darmo; nemohl se ani wztýčiti.

Gá řku: Kde pak zůstawáte?

Načež starauš: „Zamhle w dědině,

Co se kauři za kopečkem w žlebině“ —

Snad tu přes noc býti nehodláte?

Poďte domů! — Gá tu dřívj složil,
 A ge do chatrče gemu wložil —
 Stařec tiskna ruku mau se rozžehnal:
 Bůh mi ale za to hogně požehnal.

Honem, honem do lesa gsem běžel:
 A hle! dřívj skoťy skoťy narostalo,
 Gafoby ge dobré nebe nakládalo:

Giž ho tady hrozný kopec ležel.
 Sebraw dřívj, domů gsem se bral,
 Se wssim, co mi Pánbůh požehnal.
 Sněhem nedalo se ostře kráčet. —

Co ge ti? Proč wzdycháš? Sněwáš se?
 Mlum, co stalo se? Zdaž nemáš mě
 Ráda giž? Gi co si mám teď myslet?

Ž e n a.

Gafž bych tebe ráda měla,
 Gessťo zleho syna gsem ti dala,
 Muži nešťastný! — Tak powěděla,
 S pláčem za ruku ho gála.

M u ž.

Syna zlého? — Mewěř, dobré srdce má;
Děko ge, a mysl geho není zlá.

Nech až Pánbůh dá mu wzrost,
Hoch to bude ctnostný, maudrý dost.

Ž e n a.

Blostnijť bude z něho!

M u ž.

Mewěř dítě mé,

Blostnijť z něho nebude. Poď Giřičku
Sem a ze wšeho se wyzney mně.

Čim gsi rozhněwal swau matičku? —
Netjkáš nic? Ani slowa? — Stydíš se?
Musj to coš býti zlého. —

Ž e n a.

Arci že!

Gesťtě dobře, že se stydi za to.

M u ž.

Zawiniť to?

Ž e n a.

Kádabnych to smlčela,
 Kdybych, gať to učiniti wěděla:
 Srdce bolj, wzpomenuli na to.
 Gistě zarmautj se taťe srdce twé.

M u ž.

Mluw, o ženo, mluw, co stalo se? —

Ž e n a.

Staň se! Když gŕi nessel, wen gŕem chodila,
 Dtwjragjc dwěře u domu,
 Gbešli, brzolibnych spatřila:
 Eihle! ptáček wletěl do domu;
 Ptáček strakatý až milo!
 Zima chudinkowi bylo.

Gá ho hnedky wzala,
 Za ňadra si dala;
 Na něg dychala,
 Uŕty ŕhřjwala,
 Ruťau milomile hladila.

W tomtě přigbe Běťka s plačty k nám
 S ruťau — o plot si gi ranila —

Myslila, žeš doma sám;
 Dkázat gi tobě chtěla —
 Geště celá krvácela.

Adyž gš nessel, balzám na ni dám.
 Tamhle ze skleničky ten —
 Byl to dobře ten?

M u ž.

Byl, dobře! gen
 Dále!

Ž e n a.

Ruku gsem gi natjrala,
 A co mohla zanázala.
 Však než gsem to udělala,
 Zalezl-tě Giři zatim do koutka —
 Ptáčka podržeti gsem mu dala —
 A —

M u ž.

A — ?

Ž e n a.

Čelého, že genom perautka

Na křídélkách gemu zůsta'na,
Do naha geg, poraž, osflubal,

M u ž.

Bože! do naha geg osflubal?!!

Š e n a.

Střela bolesti mé srdce prohnala,
Když si ubožátko nařikalo,
A se wenku nahé třepetalo.

Muži, gá hlas geho slyšela,
Až mi dusse w těle bolela. —
Blo stnit bude z něho, považ si,
Když ge takový giž z mládi!
Do mě rmautj. Wiš, žeš toho ty
Gať žij neubělal w mládi?

Řikala gsem wždycky: Šitj náš
Bude celý, gačo otec geho,
Hodný, dobrý, ctnostný — tu to máš!

Ach což gsem se šlamala! ach, z něho
Bude — Bože, láska milostivá! —

M u ž.

Upokož se, neplač, ženo má!
 Giři zlo stn j k em l i býti má,
 Bůh gest mi lo st do bro ti vá,
 Zlého syna nám on nenechá,
 Wěř, wěř, zlo stn j ka nám nenechá;
 Nezar ma ut j t Bůh
 Sr dce wěrných slu h.

Pod sem, Giři, synu mág,
 Hleď, ga kž zá mu teř nám učini l!
 Pláčeš? Plač! i o tee trůg
 Pláče — že g si pro wi ni l. —
 Pod a po lo ž ru ku swo u
 Na mé sr dce, k de ž g si pře bý wal.
 Ra do st j g si bý wal ma u,
 A by ž g sem na te be se po di wal.
 Ma tká též se to bě ra do wa la,
 Ba ro weň mně te be mi lo wa la —
 Gi ž ta k rá di te be ne má me — —

Milostiwé odpustiž mi nebe,
 Gestě, gestě rád mám tebe!
 Bože, zlostnjkaliž chowáme!? —
 Žiwť Bůh, wěčný swědeč mŭg,
 Že ti nezlořečj tatjř twŭg!
 Nezlořečjm tobě, synu mŭg! —

Pěřj toto, milá ženo,
 A stropu budiž powěšeno,
 W wraucném djetka obgimánj
 Láška nasse ať si wzpomene:
 Menj hodno milowánj
 Srdce djetka, twrdšj kamene.
 Zdali mysljš, milý synu —
 Žůstaň, žůstaň na mém křjnu —
 Že gen mráz to ptáče k nám
 Přihnal do domu? — Bůh sám
 Dobrotiwě o ně pečowal,
 Nám ge pod ochranu darowal.

Bůh se stará o ptáčátko
 Kowněž gafo o dětátko.
 Hle! tyš ho tak šhanobil! —
 Ptáčku, gegž nám dalo nebe,
 Bolest ršicerau způsobil! —
 Což, bych takhle s tebe
 Wšecky sšaty wzał,
 A tě na mráz dal? —
 Zaslaužilbys toho. — Hrozná ukrutnost
 Bylaby to, kdybych gednal tak:
 Wneky wje to bolelo než tebe. Dost!
 Mlč a netřeš se. — D gať
 Mile w této strastné době
 Bige srdce mogle tobě,
 Době, gaťož swému synu!
 Tebe láska, tebe wraucně miluge,
 Zwau gen nenáwibi w inu.
 Smutně, smutně sobě stěžuge:
 Ty žes nám byl k utěsse;
 Kdyžbychom se sestarali,
 A gednině potěsse;
 Na tobě gsme sobě za klábali,

Velkých nabáli se radostí —
 A ty napíňuješ nám dny hořkosti? —

G i ř i.

Dítě, matko, prosím vás,
 Neučiním to již nikdy víc!
 Opusťte mi, prosím pěkně vás,
 Opusťte, vás prosím na sto, na tisíc!
 Nikdy vás již nerozhněvám,
 Nikdy vás již nepohněvám!

Srdce rodičům se odměkčilo,
 Vinu synáčkovi odpustilo.
 Giří dal se na pokání.
 J byl dobrý, tichý, citlivý,
 Bohabogný, lidem uctivý,
 Mládenček plný milování.

Gednau rozhlédl k stropu na horu —
 Slza w oku gemu hořela —
 Když to matka jeho widěla
 Lawici mu dala z gaworu:

Ma, a swündey pěj, synu můg!
 Kterěž gessťe tebe winj,
 A tě žarmaucena činj.

Otec tomu gisťe swolj twüg.
 Geliž prawda, otče?

D t e c.

Ano.

M a t ě a,

Ma!

Swündey dolů pjrka ta.

Hod ge do ohně a spal,

Abh žámutek twüg řonec wzal!

G i ř i.

Matko nechte pěj, nechte ge!

Trest ge k stropu přiwázal,

Bych swým dítčám ukázal,

Gestli mi gich Pánbüh někdy popřege:

Wizte, dítky milé, hle!

Pachole gsem býwal zlé —

Negsem wšak teš člowěk žlostnýž

Kte bohabogný, ctnostný.
 Ctnosti se teď radugi ;
 Z čehož Bohu děkugi,
 Že mě dobrotivě varoval,
 Dobré rodiče mi daroval,
 By mi dobře radili,
 Před zlostj mě chránili.

III.

P o b á d ě a.
 Z g a r a w n a d j m ;
 W l e t ě c h l a d j m ;
 W p o d z i m p o c h a u t k u t i p ř e g i ;
 W z i m ě t e b e b ř e g i .

N a s t ě d r ý w e ě r .

S w a t ý , s w a t ý G e ž i š ſ k u ,

P ř i n e š n á m w ſ w ě m k o ž i š ſ k u

H o g n ý , ſ ſ t ě d r ý ſ w a t ý ě a š .

H o n e m p o ſ a p o ſ l y š ž a š ,

G a ſ ſ i t r a u b i m e a p ſ t á m e ,

B u b n u g e m a ſ w a t ě z p i w á m e .

P e ſ a n a l e ž d a r ů m o c ;

G i ž g e t a d y ſ w a t á n o c .

H l a ſ e m ſ e t i m o d l i m e ,

N a l o ž h o g n ě , p r o ſ i m e ;

W ě d ě t w i š d o b ř e , c o n á š t ě ſ ſ i w á ,

N a ě ſ e ſ r t c e c h l a p c ů u ſ m i w á .

W i t e ě .

M n ě d e y n a k o n i h u ſ a r a !

Z e n i ě ě .

M n ě d e y t r u b i ě k u , t r a r a r a !

W o g t i ſ ſ e ě .

M n ě d e y z w i ř e c i o b o r u ,

A t o m u a ſ i p ě t t a m b o r ů !

G i ř j ě e k.

Mně dey mužika s huslemi!

W i t e k.

Turkú swadronu s sawlemi!

S e n i k.

Krásný nalož mi vozíček

Plný hrussek a gabíček.

W o g t i s s e k.

Gezulátko sladké cukrowé!

W s s i ě n i.

Ano! Gezulátko cukrowé!

G i ř j ě e k.

Mandli, fíků, brožinek!

W s s i ě n i.

Mandli, fíků, brožinek!

W i t e k.

Dřechů a marcipánu!

W s s i ě n i.

Ano, ano! marcipánu!

J což koli más,

Wid že nám to dáš? —

W o g t i ſ ſ e k.

Ne žádné metly!

W ſ ſ i c n i.

Č co ge do metly!

W i t e k.

Wždyť gsme wſſicni poſluſſni;

Načby-bylo třeba gi? —

W ſ ſ i c n i.

Pod , i pod a wjten nám

Swatý Gežíſſku , pod k nám.

Stoč a wſſecky nawſſtjw zas

We wánočnj swatý čas!

K o z l á t k o .

Byloť gedno kozlátko,
 Gež dobré bydlo pichalo.
 S sřloť si na led drobátko,
 A tam se prořakowalo.
 A zle, ach zle tam upadlo.
 Když kozlátko to upadlo,
 Tam přišřla stará matička :
 „Tys ale blaupá kocička!
 Pročš lepřři pozor nedala?
 Gle! nežkus sobě zlamala!
 Tak dobrá máti pravila.
 Giž dcera smutná mluwila :
 „Ach! kyž gsem dřjwe byla wěděla,
 Že takowé gsau žalosti;
 Ach, gistě že bych byla seděla,
 A doma byla w tichosti!“

D t ř e ě r y b i č k á ě .

Gistý dobrý muž měl gednau tři rybičky, rybičky nenkrásněgši na swětě.

Nasatil ge do malého rybníčka, gačo přišštal čistého, a měl weliké zaljbenj na nich.

Sedával na hrázi a drobival žemličky do vody. S přicházely ty roztomilé rybičky a lapajy drobečky.

Všjdnycky jim říkáwal: Rybinky, rybinky, měgte se dwogjho na pozoru, aby wám wždy tať blaze bylo gačo teď. — Nelezte nikdy mřjžkau do welkého rybníka, ani neplowente po wrchu, řdyž negsem u wás.

Ale rybinky mu neporozuměly.

S pomysllil si ten dobrý muž: Učinjm, aby mi porozuměly; a postawil se ke mřjžce.

A řdyž některá z nich přiššla, a chtěla tudy do rybníka: zassplechtal prautkem we wodě, že se toho ulekla a gela zpátky.

Totěž činjwal, řdyž některá na wrch přiššla, aby šla zpátky do hlubiny.

Teď mi snad již porozuměly, myslil sobě a odešel domů.

S sešly se ty tři roztomilé rybníky, a wrtěly hlavíčkou nad tím; a nigať nemohly tomu rozuměti, proč ten dobrý muž na swém stoji, aby nechodily na wrch, ani do rybníka?

Wždyť tam sám na hoře chodj; pravidla gedna, pročbychom my nesměly trochu do wenyšky?

A pročbychom byly zavřeny? pravidla druhá; což nám to usškodj, když se do welkého rybníka trochu progdeme? —

Dwordý to gisté muž, odpowěděla první. Nemá náš rád; ani nám nepřege, abychom se potěšily!

Gá na něj nebudu nic dbáti, pravidla na to druhá. Snedky se tam trochu progdu, do toho rybníka.

A gá si trochu na wrchu pohrám na slunci.

Třetí ale byla z nich nejmaudřejší, a pravila sama k sobě: Ten dobrý muž wí snad, proč nám to zakazuje. Že nás miluje, a nám radosti přeje, gest prawda — Pročby giného tedy přicházel a dáwal nám drobčky, a těšil se tomu, když ge lapáme? — On není tvrdý zagisté; gá učinim, co žádá, ač newim, proč tomu tať chce. —

Ta dobrá rybička zůstala w hlaubce; druhé dvě ale konaly, gačo byly prawily.

Gedna gela mřjžkau do welkého rybníka a druhá hrála si na wrchu na wodě; a wysmjwaly se své sestře, že se nechtěla tať tať dobře mjtí. — Ale co se stalo?

Gotwa že do welkého rybníka wessla, přihnala se na ni sstíka a pohltla gi.

Druhau, gestto na wrchu se radowala, wzhledl dravý pták, spustil se po ni a sežral gi.

Gediné opatrná a poslussná rybička třetí zůstala samotniná. —

Š zradowal se muž ten dobrý po=
slusnosti gegi, a nosil gi každý den neylep=
ši pici.

A tať byla žiwa wesele a radostně, a
dočkala wysokého wěku.

~~~~~
Motýleť a wčela.

D kdyby gen

Byl pěkný den,

Bych mohl wen,

W lučiny se pobíwal,

Radosti své požíwal!

Krásný motýl hovořil.

„A gá bych, wčela

Dj, tu práci se měla,

Den pěkný kdyby byl.,,

Lépe práci čas swúg tráwiti,

Nežli zahálkau geg-maríti,

Na otcůw swátek.

Řiduška a Marynka.

Řiduška.

My jsme jako kuřátka,
Geště malé děvočátka. —

Marynka.

Sotwa geště mluwíme.

Řiduška.

Čimž pať otce uctíme — ?

Marynka.

Winšů žádných newíme — —

Řiduška.

Pod, pod! Dáme tatínku
Kajdá pěkně ručínku —

Marynka.

Ano, ano, ručínku,
K tomu krásnau hubínku!

△ Pawliček a Karlík.

Pawliček a Karlík w Senohradě

Byli u dědečka na zahradě:

Na wogáky si tam hrali,
A se divně gináč sřikowali.

„Honem chlapi, který spíš!“

Pravil kmotr Podivíš,

„Hodjm gablko na dračku!“

(Chlapiům rád se dival na pračku.)

Gablko? Karlík poskočj,

Na patě se otočj;

Honem, honem, gen sem s njm —

Gá ge mám, než o tom zwijs!

Dbhodj hred ručnici,

Sawli, sum i žepici;

A giž w náhlém, rychlém skoku

Pět ge před Pawličkem kroků.

Když tať zdiva běžel
 Knelebě nic pod nohy,
 Padl přes kmen — ubohý! —
 Gesto w cestě ležel.
 Myslite, že Karliť to
 Krásné dostal gabličko,
 Protože byl rychlegši? —
 Pawliček ge dostal opatrnegši.

IV.

P o b á d ě a.

Čtyry čtvrti mám;
 Negsem rozečtwrcen sám.
 Po čtwrt ge d n u nemám nic než tmu;
 Sa to ale po tři swjtiti se gmu;
 Wečer, w noci, také ráno
 Na tě hleděti mi dáno.

Holubice a včela.

Včela do potoka sletěla.

Holubice s besídky to viděla:

Existel do vody gi poskýtla,

Včela se ho mile uchytla,

Z vody šťastně wen se dostala.

W malém ale čase

Holubice zase

Po polích řbyž litala,

Brnj pro své mladé sbírala:

Xi, tuť střelec ručnicj

Mjřj po holubici —

Včela, gať to mile užřela,

Mžitkau k němu letěla:

Pjch! ho w ruku ranila —

Rána chybila.

Žiwot žiwotem gi zplatila.

P a č o l e a w ě l a.

Wčela do paupátka zalezla.

Ditko w kytku si ge zvolilo,
Wčelu, aby obtuž wylezla,
Se wssj moci honilo.

„Metat zpurně, prosim, panáčku!

Wjš, co wčela w hněwu může? —
Nesstipla tě nikdy, chudáčku,
Až se nadula ti kůže?

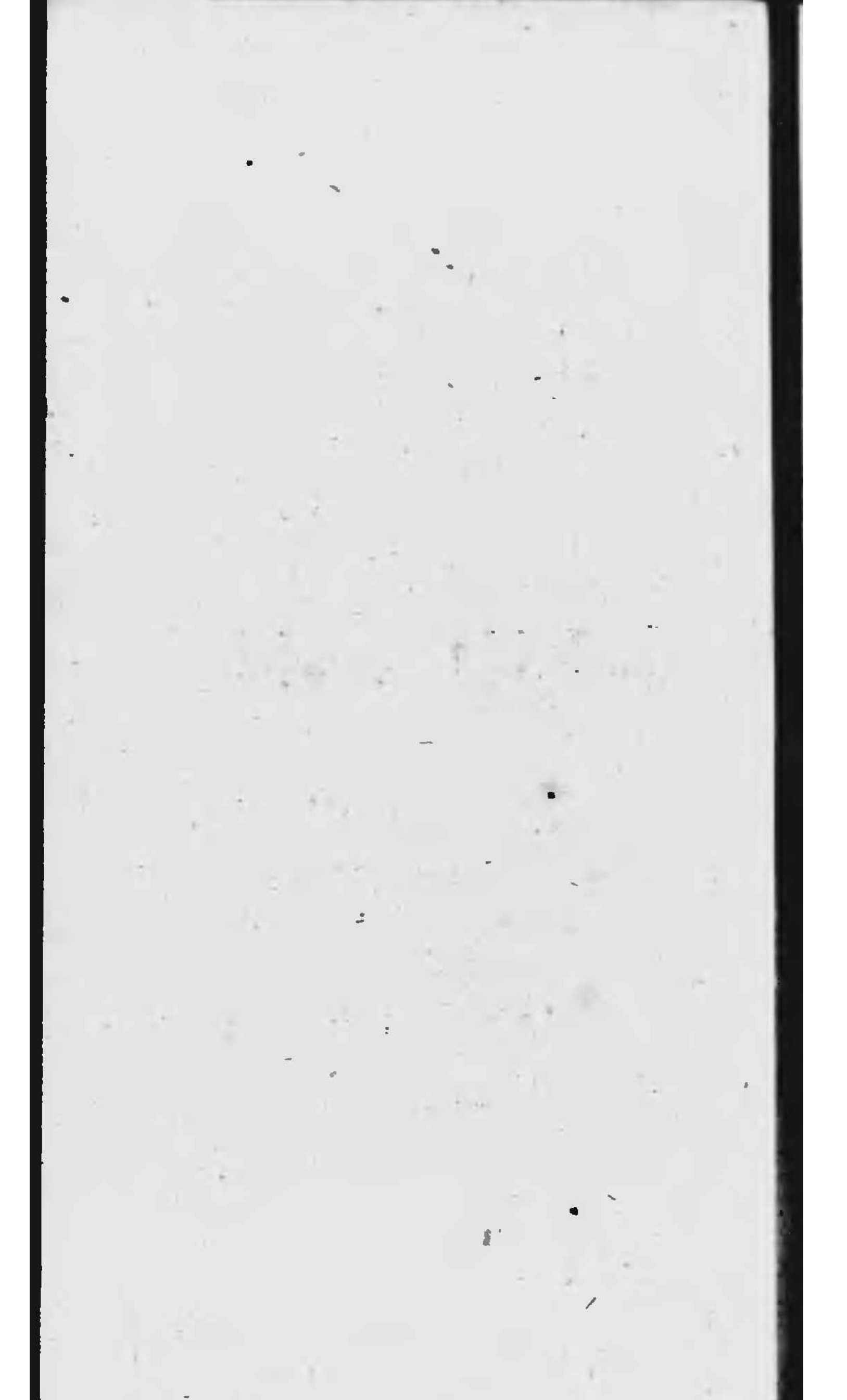
Že gsem malá, mysljš? Dost mě na to,
Wěr, bych tebe člowěčičku za to,
Abyš pamatowal, strestala.“

Wčela rozhorlená zvolala.
Pich! ach! žihablem tam zůstala —
A tak bjdně, bjdně skonala.

Pozdě, pozdě zwěděla,
Že se mstít i neměla.

Částěka druhá.

P i s e ň m á g o w á.
 Kam gen mile oěem blédnu,
 Kam se koli podjwám:
 Radost wssudy mile wzhlédnu,
 Celý, celý oěřiwám.

Wsseěo wssudy sstěsti citi,
 Wsse se wssudy raduge:
 Dítko, ptáče, řeř i řwiti
 Mladost sobě libuge.

Eihle tuto čilé bjtky!
 Mágowý giž slawj den;
 W libé wěnce winau řwjtky,
 Co gsau neykrásněgšji gen.

Ptactwo w hági slabce pěge,
 Po sádech i lučinách;
 Zamto braw, tu stot se směge
 Na stránjch i w dolinách.

Slyšim také hovor chasy;
 Zvzdájí píseň rolníka;
 Z bezu plynou pěnic hlasy,
 Zdaubí radost slavička.

Pastýřové libě hráji
 Na milostné lautničky;
 Děvčata jim pomáhají
 Gemné laudit písničky.

Přes matinky skotativě
 Gehňátka si skátagi,
 Kožlci pak přičinlivě
 D závod se trčagi.

Když tať vředeť rozkoš cti,
 Také budu plesati;
 Boha svého svatě ctiti,
 Chwalozpěvy zpívati!

Chudý člověk a požehnaný Boží.

Muž chudý poslední chléb vzal,

A z něho stýmu svému synku dal:

„Ach, Bože! sobě povzdech!

Což chlapčeteť když zaslechl

Chléb mile gemu wrací zaš:

Gá počkám ještě za nějaký čas;

„Ten neplač, prosím, otče můj.

A z oka, láskou horauci,

Se líjí slzy planauci

A otec dj: „Ten nechey — to je tvůj!

S opět na dítě se podívá,

A slza z oka naň se usmívá;

S ještě gednu stýmu ukroji.

A ai! se bochnjeť w poly rozdwogi,

A tolarů se syla z něho wyroji.

„Ach, co to!“ Už se celý polekal.

„Nech, dítě, s pokojem těch tolarů. —

Ať nedotkneš se ani kregcaru!

Gá půgdu honem k pekaři — je dal

Ge tam! — ať pobívat se gde —
 A tak, nic ginať musí státi se,
 Neb cizí věci zadržet se nemagi.

Ach, Bože, kterať gsem se ulekl!

On, on ty peníze tam gisté zapekl,
 Co z daru Božího se sypagi.

Ty, dítě, zůstaň tu a pozor bey,

Gať pravím, ani gedním neheybey!"

Gde. Na tolary skřivauci kulaté

Má dítě oči svoge upaté;

Wšak ani gedinkého nezvedne.

Z přigde pekař — na ně pohlédne —

A praví: Toto negsau, příteli,

Mé tolary, gest pravda! — Witelí

Wšak co? Mně wěřte! Gakýš-tě

Pán bohatý si žert ten udělal,

A slyšte gať. Ten chléb, co wzał

Gste u mne, nebyl ode mne;

Wšak od toho? se neptejte,

Dě práce ani sobě nedějte.

Ten totiž lze mi říci vám,
 Že večera večer na můj stůl
 Ten bochník chleba kdosi položil,
 A tyto slova k tomu doložil:
 Už přigde k vám muž chudičký,
 Ksa zdravím churavý a wíteli
 Že nemá čím žít býti, skromičký
 Ten dárek gemu dejte, přáteli! —
 Tak pravil, věřte, nelhu vám.
 Vy přistěp gste — a vám chléb dám.
 He! gať Bůh o lid snažně pečuge,
 A nužným pomoc welkau daruge.

 V.

P o h á d k a:
 Slunce to waří;
 Ruťa to sbíra;
 Noha to slape;
 Glowěť to pige.

Filiputští lidé.

W Filiputu — kdožby tomu věřil,

Lečby swýma očima to změřil! —

Gfau prey lidé, malý Boží dáreček,

Nic prey věčšji, nežli prst neb paleček.

A což, když si gessťe dále myslíme —

Děti gafo malé mussky wiďjme. —

Kdybych tam byl, toby se mi djwali!

Že gsem obr, ba co wice! řikali.

„Gle hle! podiwente se, gať tamhle gde!

To ge hora, to ge hora, wiďte že?“ —

Kdyby ale byli takhle maudřegšji —

Kdyby byli také lepšji, mravněgšji —

Zdaližby mě we wážnosti měli?

Aneb také welcj býti chtěli? —

Do křiku by se mi dali:

Čělem welký, duchem malý! —

E w i ě ě a.

Neznaly gste dítky Ewičku? —

Bylo prey to dobré děmčátko.

Někdy, powídal mi kdosi, hlawičku

Prey si stawjwala drobácko.

Gednau přiběhl k ni Bassiček,

Gedininký gegi bratříček,

Dobrý, ale prchlý klučiček!

Aby prey s ním trochu hrala.

Ewička se do smjchu mu dala.

On gi prosil pěkně — nic!

On gi vyhrožowal — nic!

Kať ty budeš, nebudeš?! se rozhněwal,

A gi prutem do hlawičky ťal. —

Ewička, ach! do-řřiku se dala,

Až se celá zagřřkala. —

Dn gi s pláčem prosil, aby rostala —

Ani z místa se mu nehýbala. —

Neplač, prosím, milá Swinko,

Tu máš, na, hůl! udeř mě zas, sestřinko —

„Ach ty newiš, gať, to bolí

Tauto přeukrutně bolí! —“

Swička mu pravila,

Swim se hnedky smjřila.

VI.

P o h á b a.

Měle dělám z tworbého;

Tworbé dělám z mělého;

Swětrem rád se spogim;

Wob se ale bogim.

Slepý a chromý.

Hle! na cestě, gať? maně chcešli,

Se schromený a slepý sešli.

Sám geben nikam nemohl;

Leč druhý by mu pomohl.

Bych twým, di chromý, howěl ečim,

Sám chubaš ledwa z místa kročim;

Wšak zbagi se twé ramena

Dost silné na mé kolena.

Nech na záda bych tobě sedl,

A wšudy po cestách tě wedl:

Tak bude noha twoge má,

A zřetelnice moge twá.

A slepý mile tomu swolj;

Maňž chromý wyleze i s holj.

Tak oběma to chobilo,

Co gednomu lze nebylo.

W l a s t n o s t i w i n a .

Noe wstipiro prwnj winici, poodessel ma-
ličko. Š přistaupil Satan k winnému kme-
nu řka: Pohnogim tě, milá zrostino! —
Š přiwede tři zwiřata: owci, lwa a swini;
a wezma gedno po druhém zabige ge nad
kořenem geho.

Sila krmw gegich wrazilá se do něho
a ukazuje se až po dneš w owoci geho.

Dkussi člowěk čissi wina, přiwětiro
gest a tichý; takowá gest přirozenost ow eč-
k p. —

Pigeli bwě, we lwa se proměni, a
mluroj: Kdo gest mi roweň? Š mluwj o
wěcech welikých a neslýchaných. —

A přihneli si gich wjce: pozbude ro-
zumu a wálj se konečně w blátě. —

K l á r k a .

Klárka, dítě rožmilé,
 Jako angel spanilé,
 Dvářinky co růže měla,
 Boka radost se jí stkwěla.

Byla asi sedmi let,
 Newinna co ragšký kwět;
 Rodiče jí milowali,
 Swětby pro ni byli dali.

Poslyš milá Klarušsko,
 Blatozlatá dcerušsko,
 Co teš máti powj tobě:
 Za wzor wezmi slowa sobě.

Hřich gest, máti prawila,
 Kdybys něco činila,
 Čehoby gš litowala,
 Aneb w slzách oplakala.

A co hřích gest w eliký,
 Snadno člowěk wsseliký
 Ob sebe sám poznat může,
 Když mu srdce bige túže ;

A hlas galkýš we wnitř zni,
 Kterýž flowe swědomj.
 Hlas ten wžbydny mocně zniwá,
 Když se komu zlého chtiwá.

Gednau Mária w swětničce
 Widauc cukr w truhličce
 Stála nad ním bezkau chwjli —
 (Byl-tě gako křjda bjlý — !)

Cukru se jí zachtělo —
 „Hey!“ w ni čosi zaznělo.
 Hned tam cukr zpátky dala —
 Pryč, pryč obtuž utjkala.

„Bistě ge to swědomi,
 Co tať mocně we muě zni;
 Abych toho nedělala,
 Gačož máti powjbdala.“

Na to přigde máti k ni:
 Klárka wšedco powj gi.
 Matka ráda odpustila,
 Dceru k srdci přitulila.

Pamatug si bjtě mé,
 Glas ten wždycky střeže tě:
 Swědomi tě warowalo,
 Abyš zlého nečonalo.

Wždycky na něg pozor bey.
 Když ti láže, poslauchey,
 Abyš bez winy wždy byla.
 Což i Klárka učinila.

Rohaut a řácer.

Rohaut lenoch, s šipkou k ročeru
 Na boběčku uposadě,
 (Sedaliť tam po hromadě.)

Stižnost wedl takto řáceru:

„Do ge bida, to ge bida s námi!
 Gafau se to nauzi štětíme;
 Hladowj spat giti musíme.

Do ge wššecžo, wššecžo ginať s wámi:
 Wy se gačo páni dobře máte,
 Dobře gite, a nic neběláte. —

Kam se řoli w řece otočíte,

Wššudy hognost uwidíte

Škofanů a raků,

Šybiček co mraťů,

Bez wšši práce, bez wššech starostí.

Kdybych mohl w řece býti,

Dobych se ti musel mýti;

Do nebes bych škákal radostí!

Woda by mě pěkně nosila ;
 Gažo pána sem tam wozila ;
 Gidlo k hubě přinášela,
 A mě sama napágela —
 „Přota by tě zase mořila!“
 Stažer rychle propowj.
 „Lenoch nuzák hotowý.“

VII.

P o h á b ě a.
 W kostele řdyž dechnu,
 Zajni hlas.
 W kowárni řdyž dechnu,
 Wygde plamen zas.

S t r a ř a l a ř o m ě .

Straka, kde co našla, sbírala:

Stříbro, zlaté prstény,

Perly, drahé kameny

Na hromadu skládala.

Což kdýž pohout uhlídal:

„Proč to snášíš?“ povídal;

„Nač ge tobě toho třeba? —

Kaupíš si snab za to chleba?“

Straka gemu pověděla:

U b y c h h o d n ě m n o h o m ě l a. —

Po m n o h u w ž d y l a ř o m e c g e n b a ž i .

Čim wjc má, tim wjce žádá;

D statky se neyweyš snaží,

W b o h a t s t w i g e n b l a h o s t ſ k l á d a .

H a s a n a v t r o k .

Hasan mocný kdysi hodoval.
 Stalo se, že kdžto stoloval,
 Dtrok geđen nesl mižu rýže;
 Wšedko wrauci, gen se wařilo,
 Už ho do rukau to pářilo:
 Wje a wice přibýwalo tíže;
 Zať že nemožná gi udržeti —
 Misa, běda! na Hasana šletj.
     Hasan hněwň wyškočj,
     Wzřetle okem zatočj.
 Dtrok k nohaum padne pánu,
 Tyto slowa prawj z Alkoránu:
     „Toliko těm, přisň pane,
     Kág se za dědictwj stane,
     Genž swüg hasj hněw, an plane.
 Winným, gaťo otec synu,
 Mile odpausstěgi winu;

Alkorán u Turků gest tolik, co u křesťanů Bibli.

Děm i dobře učinj,
 Kteřj w něčem prowinj.
 Bůh se lásce raduge,
 Lásku gim též daruge.

S a f a n.

„Wstaň! giž nehněwám se wjc!“
 Sněw mu skoťy migel s ljč.
 „Mile odpausstjm twau winu,
 Gako otec swému synu!“
 Milostně mu podal ruky.
 „Wstaň, gá odpausstjm twé muťy!“
 Mile gemu odpustil,
 W swobodu geg propustil.
 K tomu gessťe na zlatě
 Obdařil ho bohatě.
 Hasan tento, Durek byl. —

Kočka, stará a mladá myš.

K o č k a.

Pod sem, roztočossné zvířátko,
Pod, i pod sem, sladké myššátko,
Perlo moje, drahý kamene!

S t a r á.

Nechod, dítě milené!

K o č k a.

Honem, honem, dey mi hubičku!
Dám ti za to šuckrem švestičku.

M l a d á.

Hle hle! Podjwey se, máti,
Co mi kočička chce dáti!

S t a r á.

Neměj, neměj klamu, dítě mé.
Zůstaň, zůstaň w škrejšsi své!

K o č k a.

Š pod honem, nebuš blážineš.
Hle hle! oříšštů a brozineš,

Mandli plnau hrst; i wšeho,
Co gen myšška ráda papá.

S t a r á.

Dítě, dítě střez se zlého!
Kočka zlostně myššky lapá.
Prosím, dítě, newěř zlosti lstné.
Zůstaň u mne, matky své.

M l a b á.

Ty gš ale nesmělá!
Což pať kočinka mi udělá? —
Widjš, gať se na mě směge! —
Giž gdu, kočičko, giž gdu!

S t a r á.

Twát se směge, srdce žlázu přege! —
Dítě, probůh! zůstaň tu!

K o č k a.

Honem, honem, sladká myššinko,
Pospěš ke mně brzinko!

S t a r á.

Probůh — chraň se — kočka zlá —

M I a b á.

Dať mi to bey! — Běda! máti má!

Kočka nožičky mi drtí —

Giž — giž — ach! mě srtí — —

Kdo w čas dobře rabiti si nedá,

Když se stalo, pozdě rady hledá.

VIII.

D o h á b ě a.

Chcešli, můžeš toho dát

Chudému i na kabát;

Na kř, na kalhoty;

Na swátek i do roboty;

Bždy se mu to hodí:

Cisar sám i král w tom chodí.

Žába a swatojanšká musska.

Musska swatojanšká swjtila,

Gako dyamant se gisřřila

W měké trávě o samotě,

Newědauc nic o swětlotě.

Žába z dury řny se přivoljla,

A gi celau gedem postřjlla;

Swětlosti gi záwiděla,

S swěta šhladiti gi čtěla.

Načež musska žábě prawila:

W čemž gsem proti tobě zhřessila?

„S proč, žába di, se třpytiš,

A mně do oči tař swjtiš!“

Taktěž zlostnjř ctnosti záwidj,

A dyž gi na bližnjm swém uwidj.

M o b r á f i a l k a a t u l i p á n :

Na zahradě plné bylinek,
 Brostlin, stromů, vonných květin,
 Fialka-tě w samornosti
 Wzkvěšla w kráse, w newinnosti:
 Dechem garnjm s gitrem rozvíta,
 Vistjm gessťe celá přikryta.

Wuně, an se wúkol roznássela,
 Fialinku tichau pronássela.

Nebalešo na záhůnku
 Rozkwětl též stkwaucj tulipán,
 Zlatem, modrem, čerwcem hrdý pán — !

: Wypjnal se na wesslunku.
 Krásný w skutku byl-tě geho kwět.

W tom-tě přigbe Wjtel,
 Chlapeček aš sedmi let,
 Aby hľibal garnjch kwjtel.

Wida gašo Milostpána
 Stkwaucjho se tulipána,

Sužasnútnjm hleďi geho krase :

Gakby njm si býti žádal, ždá se. —

Wětřjř bechem mile zavane —

Wúni sladkau gemu přivane :

„Ah ! tent libě wonj !“

Gde, a k němu wonj.

Ule mrzutě nos uklonj,

Wén že tulipán nic newonj. —

Gde — gde — hledá — hledá —

Oddechú si nebá —

Kam ho wábj sladkost wúně.

Eihle ! nagde fialinku

U gablúňky na kořjuku

We tichaukém lúně.

K nj se shýbá,

Wonj, libá ;

Wúně, gízto wyljwá,

Sutěssenjm požjwá.

Fialinka slablou obgimá,
 Tulipána giž si newššimá.

Dobré ať se gať chce skrýwá,
 Předce nalezeno býwá,

Klárko! Gaťo něžná fialinka
 Na zahradě we tichosti,
 Dýmey wůni w domácnosti;
 Nehleď žádně nádhernosti,
 Gaťo tato mjrná fialinka!

Dobré koney w saukromj,
 Gaťž ti káže swědomj.

Střez se gedowatě marnosti,
 W srdci chowey tiché mjrnosti.

Běž, co marno býti nastalo,
 Marno po wždycký že zůstalo.

A co marno gest:
 Děna pauhá gest!

Chvály přepřílišné nehledey;

Srdce před ni na pozoru měj.

Uchu libě znívá chvály hlas,

Pomní, z ucha k srdci že jde zas:

Srdost w srdci sídla nabývá,

A tať duše ctnosti pozbývá.

Mírnosti gen gebinau

Budeš mítí duši newinnau;

Pýcha se jí nezmuže,

Mírnost k ctnosti pomuže.

Ctnost je poklad veliký,

Gebož člověk wšeliký

Nezweyš wáží sobě.

Ctnost jest blažitelně.

W neštěstí i w pustině:

Bůh jí chrání w každé době.

Dšel a črt,

Dšel s črtem pilj

A určitému cíli.

Dšel kráčí krok co krok.

„Styď se! Podívej se na můj krok!“

Pravil zhrda Běhaun pes.

Letj, gačo divný, w horu, w leš —

Brzi tu ho widět, brzi kdes.

A zas k oslu přiletj:

„Styď se! Ani chodit neumjš!

Honem, honem, který spjš!“

Mžičkau zase odletj.

Ljtá, ljtá skoťy skotem

Čačo wygwený wjc a wjc.

Dšel črta nebá; kráčí krokem

Do silnici swému cíli wšřjic.

Ač črt u wětru se wznássi,

Še se za patami prássi.

Takto rantil přes role a flesty. :
 Abyž pak přišel do půl cesty,
 Sotwa nohama moh plesti:
 Po břichu tu počal ležti.
 Brzi ani z místa nemohl;
 Nebylo, by kdo mu pomohl.
 Dšel wáhawec tať cile doffel;
 Chrt wšfať bystrý bjdně poffel.

Lepšší maudrá wáhawost,
 Nežli nesmyslná litawost.

S t é b l o - a k l a s.

Stéblo mladé na poli se pyšnilo

Estjblau rownaunkosti,

Milau lehaunkosti;

Pročež zhrda klasu prawilo:

Uni hlauu

Megsi w stawu

Browna držeti.

Gá gsem gačo týčla,

Rowné gačo swjčka;

Rač gen hleběti!

Gemuž zas

Řett klas:

„Kdyžto hlawa moge

Mladá byla gačo twoge,

Těž se stawěla,

Na hoře se držela.“

Na očích svátek.

Filipů.

Den tento jest den radosti,
Den slávy, svaté blahosti,
Segš dobré seslalo dnes nebe!
Satz, otče, poctiti jest tebe? —

František.

Slyš hlasy naše radostné,
Slyš vraucné naše přání;
Co gemj srdce milostné,
Co dusse bez ušťání.

Filipů.

Ale že nic gineho
Kromě přání dobrého
Nemůžeme, otče, tobě
Podati w té slavné době —
Srdce cítj bolest w sobě.

.. F r a n t i f e l .

Abežbychom my dary vzali,

A ge tobě darovali? —

Nemožnost ty nassi dobře znáš,

Přání dobré gisté za dar máš.

IX.

P o h á b ě a .

Gá gsem meči bratr rodem,

Gednim, gal-on, posslý plobem.

Abyž se vztekllost wálky ukroti,

Dstřij moge tobě roboti;

A aurodě ti pomáhá,

Ze země chléb vymáhá.

Lu t s n a u f f e n l.

Spi, mé dítě, spi!

Gdau t nám holubi:

Holauček ge wotawý,

Chlapeček náš křikawý.

Spi, mé dítě, spi!

Spi, mé dítě, spi!

Holub hrášek gi;

Rád prey býwá na šypce,

Ditko malé w koljbe.

Spi, mé dítě, spi!

Spi, mé dítě, spi!

Holubinka prý

S holubkem hrách gibáwá;

S njm si mile pohráwá;

Spi, mé dítě, spi!

Spi, mé dítě, spi!
 Du se honi s ni;
 S holubinkou bělaunkou,
 Sako pěna, tichaunkou.
 Spi, mé dítě, spi!

Spi, mé dítě, spi!
 Holubinka di,
 Holaubátko libagie,
 Bwolatko hrách sypagie.
 Spi, mé dítě, spi!

Spi, mé dítě, spi!
 Mátí howoři;
 Slawinku naň položi,
 A tať spánek doloži,
 Až gi dítě spi.

Bluffený prostředek, kterak člověk
 měl blažho ve zdraví, a vesel
 žití býti může.

Rdožby si nepřál blažho žití býti?
 Rdožby si nežádal vždycky zdrav a vesel
 býti? —

Wynassel jsem gistý prostředek toho;
 slyšte gafý.

Četl jsem gednau w nowinách: „U Londina
 w Angličanech umřel gistý člověk,
 kterému bylo sto a deset let; nikdy nestonal
 a vždy byl veselé a spokojené mysli.

Bez mešťánj psal jsem do Londina,
 a tážal jsem se: Čim ge to, že takového
 věku dočkal a nikdy nestonal a vždy ves-
 selé mysli byl? —

Ž dostal jsem za odpověd: „Vždy byl
 člověk přiwětivý a každému užilý; gať
 žití se newadil; negedl, nepil než co ná-
 tura žádala, gebiné aby hlad a žižeň ga-

hnal; a byl člověk pilný a pracovitý hned od mladosti. Proto byl tak starý."

J zapsal jsem si to do své knížky, do níž si vesede zapisuji, cobych nerád zapoměl.

J netrvalo to dlouho, žel sem opět v novinách: „U Stockholm ve Švédých umřela gistá žena, které bylo sto a patnácte let; nebyla nikdy nemocna, a vždy veselá."

Na tu chvíli psal jsem do Stockholm, a tážal jsem se: Čim to bylo, je takového věku dočkala, a vždy zdráva a veselá byla? —

J obdržel jsem tuto odpověď: „Byla vždy velmi milowna čistoty; umývala si každický den ruce a nohy, i celý svrchet těla studenau vodau. Gať mile mohla, i celá do studené vody wlezla, a se do ni schovala. Mimo to negebila ani žádných

lahůbež, ani žádného cukrowi; nepila ani thé ani kávy, ani žádného wina. Proto dočkala tatowého wěku."

Což jsem si opět do knjižčky zaznamenal.

Četl jsem zase gednau w nowinách: „U Petrowa w Rusích umřel gistý muž, který byl sto a dwadeceti let žiw; nebyl nikdy nemocen, a wždycky wesele mysli a twáři.

Čať to dělal? tážal jsem se; a dali mi za odpowěď: „Wstával časně ráno; z wětera se brzo položil; nespal než sedm hodin; nezahálel nikdy; pracował často a silno na čerstwém powětří, zwláště na zahradě; nechobil ani neseďal žkřawa, nebo zchroma; nýbrž zrowna gafo swička; a nedbal ze srdce nic o hody a radowaníky městského lidu, ani na ně nechobil. Proto byl tať starý."

Také jsem si to zapsal do knjižčky.

Konečně jsem četl: „U Edynburka ve Škotsku, že je dosavad živ každý člověk, magici již sto a dvaceti let; nikdy přec nestonal a vždy přec je vesel.“

Ž psal jsem též do Edynburka a tážal jsem se: Čím to je, že je tak starý, a vždy vesel? A dali mi za odpověď: „Tak též byl živ jako ten starý člověk u Londýna, jako ta stará žena u Štokholma a jako ten starý muž u Petrova. Zvykal rosemu, zvláště od mladosti, parnu i mrazům, teplu i zimě, a nikdy si v nesnázích nepostěžl; ve dne se nikdy teple nezaopatřil, aniž v noci peřinou se přikrýval; požíval vždy sprosté a přirozené stravy a nezahálel nikdy. A tomu se mu ta chvála dává, že v mládí svých rodičů poslušal a učitelům svým mnohau radost působil. Proto je tak starý, a vždy veselé myslí.“

A když jsem i toto do své knížčky zapísal, pomysllil jsem si tať sám sobě: J posstetilec bys byl, kdybys rovněž tať nečinil, gačo tito lidé činili! —

J hned jsem si napsal, coťoli jsem v těchto blažených lidech slyšel, na taťowan bílau tabulku, a zavěsil jsem si gi nad svůj psací stolek, abych měl vždycky před očima, co činiti a co opominauti gest, abych rovněž tať blažo, a tať wesele žiw byl.

Čítal jsem každé ráno, a každý večer, co na té tabulce stálo, a wynasnažowal se, co mého možného, abych dle toho pokračowal.

A to mi wěřte, že od té doby mnohem zdrowěgšši a weselegšši jsem než jsem před tjm býwal.

Gindy miwáwal jsem skoro každičky den boleni hlavy; teď každého čtwrt roku sotwa gednau.

Gindy nesnáwal gsem, gal mile prsse-
 to, nebo snih padal, anebo witr wál, ani
 ze swětnice, abych byl nedostal rymy, kassle,
 aneb ugimání w životě; teb chodim, ať ge
 galé kolim powětří, z domu, a nedostanu
 ani rymy ani kassle, ani žádného ugimání
 w životě.

Gindy nemohł gsem ani při hodiny
 choditi, abych se byl neussel, nezembel
 aneb aby hlawa semnau kolem byla neschla;
 teb třeba čtyry mše ssel, neugdu se, ne-
 zembim, ani hlawa negde semnau-kolem.

Můžete si mysliti, galau to radost z to-
 ho mám! Přemilo gest, když ge člověk
 pěkně zdrav, čerstew a wesel.

Ale gestě to wssedě semnau dobre
 giti nechce. Co ti staří dělali, gá dělati
 nemohu. Káwy k. p. gsem giž gednau nez-
 chal; ale což naplat? musil gsem gi zase pi-

ti, protože jsem nemohl hlavou dobře pracovat.

To mě rmautilo. Pročež jsem psal tomu starému muži u Edynburka, aby mi řekl, čím to je, že nemohu všeho tak dělati, jako on? —

A on mi odepsal: „To přej ge tím, že jsem záhy, již jakožto dítě, tak živo býti nezačal. Čemu přej člověk z mláde zvykne, tomu přej v stáří neodvykne. — Teď ale že jsem již na to starý, abych se tomu všemu naučil, abych tak dlouho a ve zdraví živo byl jako on. Ale abych přej jen v tom pokračoval a řídil se, co mého možného, po něm: že přej budu aspoň zdravější a starší než ti druzí, kteří tak nečiní.“

Z povzdech jsem si: Ach, když jsem ještě mladá! D, což bych se vynasnažoval, a konal vše, co člověku zachovávatí jest, aby na světě tak daleko přišel, jako

ti staří lidé. Žeť mi to z mládeži žádný nepověděl! —

Přesřastné dítě! Máš knizečka tato již ve mladosti poučuge, po čem se spravovatí gest.

Což gest, abyste nebyly budancně zbrásky i rovněž tak veselého srdce, i rovněž tak blaubého žimota jako ten starý člověk u Londyna, ta stará žena u Estotholma a ti staří muži u Petroma a Edynburka.

Ernta w lese zablaučila. — !

Liffa se k ní přilaučila

Celá wygerená,

Strachy uběššená. —

Ernta s užasem se bídá:

Co se stalo, milá Erntinko?

Proč náčez liffa takto bídá:

Ach, ach! s nánti weta, bėwinko,

Ach, leš celý, toleť do tola,

Od hořegšťa, od bola,

Wšfecto wššudy gšem giž sběhala;

Kudy wywážnauti hlebala;

Wššudy psy a prachy gšem tichala."

Ach gaž sobě poradime?

Kam se smutné obrátime?

Což tu negsau žádně skaliny —?

Žádně gestyně — neb zmoliny —?

Ernta poleťaná prawila.

Liffa na to mluwila:

„Počkej! bobře, žeš mi zpoměla!

D průchodu sem tu kdesi wěděla.

Aha! giž wim! Dob, pod! gá tě powedu,

Dudy t ě i se b e wywedu.“

Ernka hned si řici dala. —

Dutě liffka palowala: —

Ernka skoty skol! se za ni hnala,

K am? se ani nedivala.

Na led přiběhly tjm během,

Sterhž popráffen byl, sněhem —

Liffka dobře o tom wěděla! —

Ernce noha ugela —

Ernka na ledu se swigela. —

Wšak giž s ledu newstala: —

Liffka smutnou sežrala.

Čať se lehčowěrným stává,

Wagka tato w gewo bává.

B á w i f t i w h p e s .

Čulý, ostřížitý takto pes,

Ulowil tuš masa kdes.

Velmi si ge libował ;

W buchu na hody se radował.

Přigbe k řece — rádbý stolował ;

Běhá — běhá — do wody se podívá —

Ai, psa s masem w řece uhlídá,

Že to w flutku pes, se domívá :

„Počkej, tebe dostanu!“ si powídá.

Záwist černá již ho pogala,

Žádost w plamen se w něm rozžala ;

Do řeky i s masem skočí : „Ham!“

Maso o bogi to tam. —

Hleďte, z záwisti co pochází !

Záwistnjt i o swé časem přichází.

A u b o w é a b ř i č o.

Pozdvihli se kdysi aubowé
Těla, wssični proti břichu.

„Wzhůru, wzkřikla huba, pánowé,
Wzhůru, spěšme proti břichu!

Pročej lnochowi slaužiti,

A se pro nic za nic bmožbiti?

Bachoriško pán gen nařidi,

Gednim slowem wssedko pořidi;

A my gačo hlaupi blázni

Poslaucháme geho řázni.

Řekněte, co z toho máme,

Že geg nacpáwáme?

Nechme ho, a uhljbáme

Že mu zagde poručenstwi,

Menagbeli poslussenstwi.

Stalo se tať. Ruť a spočala;

H u b a gidla, pitj nechala;

R o ě a giti nechtěla,

Pročbych šla? si myšlela.

Wšichni wšudy w těle zborowali.

Žaludeč jim melet — nic,

Žaludeč ge prošil — nic.

Nic si toho newšimali.

Buřiče to ale brzi strestalo,

Ledma pozdwiženj nastalo,

Žaludku co zažiwati nebylo.

Srdce mdlobu w sobě ctilo ;

Krew se w žilách menšila ;

Sila žaudů se tu tratila ;

Wše se swrkalo, až strach.

Až giž polomrtwj: Ach!

Ach, my pošetilci! sobě říkali,

Gednim blasem na žaludeč wolali:

Kačič, pane, rozkázati ;

Kábi kubem poslauchati!

Potřebno-tě poručenswj

Potřebno i poslussenwj.

S u p i ě a p o c e s t n ě .

Na veřejné silnici

Chvátal gistý klovět: k městu.

Eupič s nataženou ručnicí

Bastoupil mu w lese cestu.

„Pane, utrpení mějte,

Život ubohému přegte!

W městě peníze dnes z bluhů bráti mám.

Dáti Pánbuh, zegtra přigdu k vám,

Dám vám s rabostí gich polowic —

Dnes tu ale nemám nič —

Dewět zlatých, a pět tolarů —

Buh mi! nezapřim ni kregcaru.“

Dobře! Bohas já swědka si wjal.

Obi! — A pocestný se odtud bral.

Ba chwilečku ale wrátiti se:

„Pane, pane! To ge štěstí, ble!

To ge peněz! Třidcet zlatých as!

Ba snab wice! Snab gste ztratil ge? —

Luhle si ge máte, pane, zas. —

Ale — odpusťte mi — co jsem slíbil — "
 Neztratil jsem nic; na, nechey si,
 Slověk poctivý že jsi. —

Tak se také zlošynovi líbil!

— P o h á b ě a . —

Vše tři, w lese roste cosi:

Mladý pro chlebu to nosí;

Sněmivý tím na tě dotírá;

Stareček se na to podpírá.

Částěka třetí.

1933 10 10 10 10

Brabec lapil bratčta na tmenu

Darmo bylo zpětování,

Darmo wšseto bédování,

Srdce wrabci bylo z kanteitu.

Nechť se přičil, nechť se zpětował,

W žaludek ho předece potchowal.

„Co mi potom? Ty gfi mŭg,

Wěššit gsem než tatjř twŭg!“

Wida gestřab wrabce na tmenu

Brabce gako bratčtu lapil,

Potrestat geg přisně twapil:

„Počkej, wrabu, dám ti obměnu!

Brabec přičil se a zpětował,

Gestřab smál se mu a hodoval:

„Co mi potom? Ty gfi mŭg,

Wěššit gsem než tatjř twŭg!“

Vyhledna orel toho zloshna,
 Gakby strelil se ho chopal,
 Masa kusy z něho sápal;
 (Dohnalať ho k tomu příčina —!)
 Králi pane, ussetř bjdného,
 Wjdně mě rozefápeš celého!
 „Co mi potom? Ty gfi můg,
 Wěššit gsem než tatjť twüg!“

Když tať orel stkwostně stolowal:
 Eible šipka prudká letj —
 Browna do prsau mu wletj.
 Orel smutně smutně hédowal;
 Proč mě tepeš, wrahu urputný?
 Tať mě zmitáš wě hřob přesmutný!
 „Co mi potom? Ty gfi můg,
 Wěššit gsem než tatjť twüg!“

Člowěť, zabořt a boleřt.

Člowěť,

Kdo gŕi; ťlawná bytořti,

Šgařnanu nebes žari?

z a b o ř t.

Řiřagi mi: Milda zabořt.

Člowěť,

A ty, ž gŕiřto twaři

Žel a nářet řevuři?

B o l e ř t.

Wřidni Boleřt mě gmenuři.

Člowěť,

Šdi pře; neřti řiř—

Doř má miř zabořti,

Řařiž nakloniti ře

A nehodně mě řprořtořti!

z a b o ř t.

Řař to miř ř brachu neřde;

Neřrawá gęř řabořt twař:

Čak gen Kadoš s nebes segbe,
 Wdyndy Bolest s sebau má.

Chcešli Kadoš mihi,
 Musjě také Bolest wjiti. —
 Čak nás tworce spořádal,

Gednu druhé w zprůwod, dal:
 Gedna za druhau by chodila,
 Čak ti život sladila.

 XI.

š o b á d e n í

— Swětlo switj-lij

Widim to;

Swětlo zmijsi-lij

Zmijsi to.

Go ge to?

M u s s k a w s s e t e ž n á.

Muska mladá s matkou bydlila

Na zdi w kuchyni, kdež opodál

Na ohništi hrnec stál,

W němž se woda walem wařila.

Stará kamsi giti měla;

Pročež dceři powěděla:

Dítě, prosim, nechod z místa swého,

By se tobě nestalo nic zlého!

Chraň se zvláště welice

Tam té wraucj studnice —

Wěř, wěř zkusfenosti mé!

Mnohá sestra nám tam zletěla,

Gať-tě mile přes ni letěla:

Nikdy newyšla giž z hloubi té.

Což kdýž powěděla,

Odtuž odletěla.

Slečna dcera noš si drmolj,

Takto sama k sobě ssweholj:

„Co to za staroši magi,
 Gať se mile sestaragi —!
 Ano, kdybych gesťtě křidel neměla —
 Nebo gesťtě sama ljtat nesměla —
 Nebo neutněla pozor dáti —
 Hehe! předce se gen musím smáti! —
 Na to bych se ráda podívala,
 Co by mi tať asi udělala,
 Kdybych trošičku se proljtla,
 Studni kolem obljtla? —
 Newjmť, gať bych gen tam šletěla?“ —
 V tomť se nad hrncem giž snášťela —
 Hroznau závrat dostala —
 Ledwa „Běda!“ zvolala,
 Na w ýst r a h u nic že nebala.

M o b l i t b a .

Paustnjt s srdcem krauffeným
 Duchem k nebi směřeným
 V samotnosti přebýwal;
 Postem, modlibau se zabýwal.
 Slavnost sobotnj kdýž gednau slawil:
 Eib! s nebes hůry Cherubin,
 Angel lctknaucj se nad rubjn,
 Dotkna se mu oka prawil:
 „Patř, tu klčj geptiffa
 Brautu černém žiněném
 Na polštáři kamenném
 U sladšého Gežmka,
 Se hřicůw se kagicj:
 Wprach se před oltářem wine —
 Zust gi swará piseň plyne. —
 Popatř tamto! Žena sedjci
 Na zahrádce zelené
 Raucha kóná wlněné, —

Řekni, která wjc se modlí z nich?"

Co gest u oltáře, prawil mnich.

„Meyliš se, tať slúha Boží bí,
Z ust gen píseň plyne jí.

Žena tam ta modlí se.“

Čemuž paustník diwí se:

Wždyť gest Bohu nemilo,

Dne s li člowěk kbe

Wžkládá ruce na dílo? —

„Pro syrotka raucha tká,

Gežto w zimě gemu dá,

Abý krutým mrazem nezhyrul.“

Posel Boží řka, se w gasno rozplynul.

Žába a vodní myš.

Baglu tobě povím, slyš!

D žabici, snižto u bažiny
Stowaryššila se vodní myš.

Braly se tu na lučiny;

Kdež se ukožily w trávu.

Žába do nadýchání se dá,

A se vodní myšši ptá:

Widjš tamhle na mezi tu trávu?

Co ge tam ta dutá osika —

Wid že gsem co tráva welika? —

M y š.

Ty, ty chubero!

Ž á b a.

Teď ale! Co?

M y š.

Nebuď blážen: nechey to!

Ž á b a.

Nle nyněko, nyněko do gista!!

M y š.

D rozum gfi přisla do čista!

Co si to gen začnáš?

Darmo se to napináš!

Š á b a.

Ue, teš gsem gisté gačo krdwa, teš!!!

M y š.

Čačo blážen divný!! Raděg mlč á seš!

Š á b a.

Teš se ale ze wšši síly natáhnu —

Dě, že dýlku krdwy dosáhnu?

K tomu se pať gessťe nabugi —

Welikosti až se celá radugi!

Čať se že wšši síly nabula —

Prast! se na dvě rozdula.

Čať se leckdoš časem pyšňiwá,

A že Bo hu roweň, mysljwá.

A co mjrd za swau pychu —?

Ke swé žláze trochu smjchu! —

C t n o s t .

Máši bratře oděro dvogji,
 Před tebau řdyž nažec stogi,

Dey mu geden, zakrýt nahotu.

Člowěkali uzřiš umdleného,

Gladem, žižni strápeného,

Na pomoc si wezmi dobrotu.

D chléb mile s njm se rozděl ;

Wodu přineš z pramene,

Byš i sebe dále pro ni šel :

Bůh zaš na tě zpomene.

Pocestný též budiž tobě milý host ;

Uděl, co gest geho potřebnost.

Widíš, bratře, to ge ctnost.

A tomu ctnost gest také

W nauzi wffeligaťé

Potřebnému přispjwati,

Buďto gměním, buďto maudrosti ;

Dussi geho mažně zpytowati,
 Gaťá geho boleť, gaťé těžkosti? —
 Když gfi nassel, hled mu odlehčiti;
 Když mu odlehčil, se weseliti;
     Učiň, poznatiby nemohl,
     Že gfi Ty mu pomohl.
 Když to ale předce uwidj:
 Učiň, ať se za to nestydj.

Bratře, kdyžby lidé zlotřilj
 Zloťi proti tobě zůřili,
 A se na smrt spikli proti tobě:
     Pomni, že gest swatá ctnost
 Mužně počjnati sobě;
     Nedbati nic na gich zloť;
     Gewiti gim laskawost:
 Wdččným býti newdččnjčům,
 Přjtelcm i protivnjčům.
     U Boha se wraucně přimlawati,
     By gim milost ráčil darowati;

Uby strastni s kluzké dráhy sešli,
 Etnosti w život blahý wessli. —

Etnost gest: Kdo své srdce zpytuje:

Zdali mnoho, čili málo

Dobrého w něm obcuje?

Shledali, že málo —

Srdce k Bohu poždvihuje,

Wsse své činy genu obětuge,

Tak až srdce cile nabylo,

Do němž dlouho snažně dychtilo.

Etnost gest: Kdoli u svých bratři

Nepravosti spatři,

Když ge ze zla wytrhuce,

A dobru nachyluce;

Se wssí láskou, se wssí wlijdností

Wywodi ge ze zlosti.

A když nenechagi zlosti,

Neb svých nepravosti,

Abnž gich nezawrhuge,
Ale ctj a miluge.

Stnost gest: Netoliko bližnjmu,
Ale wšsemu tworů Božjmu
Zachowawatelem býti;
Wšsečo co bar Boži ctiti;
Žiwot žiwočichu přáti,
Na nežiwé pilnost dáti;
Abn šrže nassi robotu
Někdy wydal žiwot žiwotu.

Stnost gest: Dobro, negen někeré,
Ale we směš we ššeré,
Gež Bůh we swět ráčil wložiti,
Co gen nehwje možná, množiti;
Každý podle stawu swého
Sumeršsenjm wšseho zlého,
Abn a kde a gať lze dobro činiti.

Když tať dobro provozuješ,
 A co možná rozmnožuješ :
 Těš se, wesſſen Boží duch,
 Gegjto dobrotivý Bůh
 A ochraně ti darowal,
 Aby o twé štěstj pečowal,
 A dobrému tě nachylowal,
 Dbe zlého opatrowal,
 Ten, djm, Boží duch, ač olo newj,
 Radost přewelikaŭ gewj
 Před wſſemocným ſtvořitelem,
 Že gſi dobra množitelem.
 Sám Bůh ctnoſti twé se raduge,
 Doplata ti wěčnau daruge.

C w r č e ě l a m r a w e n e c.

Cwrček w plesu, w radosti
Cwrkal celá Boží leto;

D nic neměl starosti;

Byloť wšeho wssudy seto. —

Když se ale zima ozwala,

Zemi wšedku hognost obňala,

Když giž wšedko kolem truchlilo:

Cwrčku toho gisti nebylo.

Pročež přišel k mrawencowi,

Smému žásobnému sausedowi,

By se nad nym mile flitowal,

Z žásoby mu něco darowal.

Aspoň pügčil — auroky mu flibowal.

M r a w e n e c.

Coš pať dělal w létě? Čehoš hleděl?

C w r č e ě l.

Co gsem dělal? — Co? — Gá seděl —

Zpíwal — Což gsem' lepššeho měl dělati? —

M r a w e n e c.

Deš si můžeš skáhati,
A tomu, chcešli, wýšhati.

XII.

P o h á b ě a.

Králowstwj a trůny podwracjm

Bez milosti we swém wztěku;

Na tisíce hubjm reků;

Hrady, města w popel obracjm;

Lesy, role, hogné kraginy

Měním w neweselé pustiny.

Eutobor a Radoň.

Eutobor, rybař starý, bral se na svém člunu, aby po břehu do rožtyj nastrážil wrše.

Radoň mládenček, gchož vychoval Eutobor, pomáhal mu dnes pobáwati wrše.

Eutobor konal modlitbu Pánu, a zpíval nábožnou píseň; a Radoň modlil se též, i zpíval s ním.

Doba byla podvečernj: slunce pausťělo hořicj blešky na hladinu vody.

„A, bj Radoň, dokonaw píseň, co se to leštíne tamto u kořene na druhém břehu? —“

Eutobor pohlédna tam, usměge se, a prawj: „Ano synu můg, leštíne se to.“

„J řekl Radoň: Bude to něgaký poklad. Dopušt, prosjm, ať obrátjm člun, a wezma poklad, nawrátjm se k tobě.“

Stařec pokynul hlavau.

Š zatečil se Kadoň, a snažil se na druhou stranu. Přigde tam, a rozhlídne střepinu blyštěj se.

Š smutně se vrátí k starci a geró to slow.

Gemu promluwj Lutobor stařec: Ne-
divo se synu můg, že blesk střepiny sflaz-
mal tebe. — Člowěka klame wěc
wšeličá, gižto gestě nepoznal
aneb nezkušil bliže.

W o š a h ř e b e t.

Hřebce Ryzáka tu štíplo což.

Co to bylo? — Malilinký woš.

„Mügdeš ty,

Duchu zlý,

Sic tě na prach rojetru!“

Auša, Milostpane Ryzáku,

Nestřjlegte do wětru!

Pročbyste se horšil, chudáku —?

Co mi wěřte skutečně

Že tu sedim bezpečně.

Gá gsem sobě dobře poradil!

Prawil woš a znoma žasabil.

Ryzák pán se do prossenj dá:

„Nerač hněwati se mocnost twá!

Utrpnost męg semnau wose müg;

Wždyť gsem žw i ř e, „bratr twüg!“

Zať hněw wosu žassel.

Ryzák milost nassel.

Dfel, liffka a lew,

S kmetrau liffkau

Tomarysskau

Dfel lesem putowal;

Spolek ten si libowal,

Ai! lew j hauffti

Se, tu wyřinel

Kraty pauřti,

A gim pokyne.

Liffka s ponizeným krokem,

S aulisným a řtirným okem

Počne takto: Elawná Milost!

Chtěla gsem Wás prámě nauřřiti,

Mohau Waffich w práchu poljbiti,

W pokoře a w řuřřnosti;

Gfauc té řilné důwěrnosti,

Ře gsem u Wás w bezpečnosti.

Ráčili eq Milost Waffe chtěti:

Gest mi radořt ř službám býti —

Stáčeteli tuhu mého brucha — ?

„Staň se!“ lew

Wydal rew.

Nebaleko byla struha.

Rustě liška chodila,

Dšla sem tam wodila,

Až ho listivě do ni přivedla,

Tak že odtud čáka nebyla.

„Mistrně gfi lest swau wywedla!“

Zařwal opět lew.

W ořich se mu gistřil hněw.

Dšla giž tu w gámě mám ;

Ale dřive do tebe se dám.

Biffy se tu chápal,

A gi w tusy sápal.

Kdo rád gámu giným kopává,

Sám tam časem také padává.

Nepravosti a pokuta.

Nepravosti,

Plemě zlosti,

Pešelné ty dračice

Přes pole se gednau braly

Krokem ostrým welice :

Do cizin se stěhowaly.

Tráva mřela pod nohama :

Switko práhlo pod rukama ;

Lesy hynuly , kam kročily ;

Ruby w pustiny se měnišy :

Země plná štírů , hadů ;

Gedowatých wššudy smradů

Čiti bylo po nich wžadů.

Sow gim plno nad hlavami haukalo ;

Krkawců i brožná šla křkalo :

Potworných to ryků dělalo ! —

Nepravosti,

Dcery zlosti,

Rázným, mrštným krokem,
 Gať když letí,
 První, druhá, třetí
 Hau! hau! skoky skokem
 U veselém hluchém plesu
 S ryky rykem,
 Služným křikem
 Přesly na sta dědin, měst i lesů.
 Xi! když zpátky hlédly,
 Ve daleké dalekosti,
 W nerozslowné vzdálenosti
 Co si rozhlédly:
 D berlách to kulhalo;
 Ledwa, ledwa se to hýbalo.
 Pokuta to kulhala;
 Ledwa že se hýbala.
 „Báse, zaš nás honiš?
 Gistě nás teď nedohoníš —
 Ty si tam, my kdes!“

Běžte, běžte gať si chcete,
 Wssať mi předece neugdete;

Neprigduli dneš:

Přigdu z e g t r a g i s t ě,
 To mi wěkte čistě.

Pokuta gim z wzdáľi hrozila,
 A se w kroky před se nutila.

P o h á d k y .

1. Zvon.	7. Měch.
2. Len.	8. Plátno.
3. Strom.	9. Pluh.
4. Měsic.	10. Hůl.
5. Wjno.	11. Stjn.
6. Dheň.	12. Wogna.

D i w ě l o w e e .

M a t ě a .

Rechceš gebňat pásti mile? —

Gebňátko ge tiché, weselé:
U potoka hrage čile,

Kwíteš sladký sbírá žgetele.

S y n e ž .

Matko, pušť mě na wršiny
Wzhůru, wzhůru we škáliny!

M a t ě a .

Rechceš browů swoláwati

Z pastwy hlasem trauby žwučejm?
Ni se žwoncům radowati

W hági, w lučách libě žněgicjm?

S y n e ž .

Pušť mě lowit žwěže žbory
Wzhůru we diwošé hory!

M a t ě a .

Rechceš kwitj žaliwati? —

Kwitj kwěte tobě miloštně.

W zahrábce ni spočívati? —

Na horách gest byti aužtošné!

S y n e L

Matko, sama chowey kwiti —

Mě nech do hor na low giti!

Wúle na low gest mu dána.

Du-tě šwiblo nim a hnalo ho

Bez uštanj. A šbyž z rána

Wrchu doběhl se gednoho :

Xi! se třesa šamzjť pádj,

Šmotné štošy před nim šádj.

Wžhúru pádj na wrššiny

Wýš a wýš ho lehtý nese šroť ;

Přes štalj a rozšedliny

Wštrý nim co škela šwibá škol.

Ša nim wžtelle ginoch šlukem —

Šnim šmrt š šraššným chwátá šlukem.

A již na strmých stogi —

Kde se v propast skála propadá :

Kamžku pád broží dvogí ;

Neboť dráha svůg tu konec má,

Dolů stoť — a vše se sdrti — ;

Wzadu ginoch — broží smrti.

Nuzkost v němém pohleděni

„Milost!“ prosí lowce twrdého,

Darmo. W tom, w tom okamženi

Střelau prohnati chce bídneho ;

Blešť a hrom tuť lowce stawí,

S nebes mocný hlas mu prawí :

„Sem až zlost tě žene w hory! ?

Gaký, mluv, gest bluzen tobě bluh?

Zdarňali kdo tepe twory — :

Tworce tepe m nel wěz, gá gsem Bůh!

Mišta dal gsem stádu dosti,

Proč ge tryzníš we své zlosti! —“

D těch královských dcerách,

    J panoval-tě před lety

    V své moci, gasnosti a slávě

    Král Eir. Co srdce rátilo,

    Slo genu samo vsťjic i právě.

    A s darem mnohým byly tu

    Tri dcery také požehnány:

    Všau utlíké co ragstý květ,

    A krásné, gako malowány.

    J zlíbilo se královi

    A dcer se miloladných táže:

    „Gak která, dcery mé, se z vás

    Mi nejvjc milostj svou wáže? —

    Gsteť utěha mé starostj;

    A protož mekte milé rcete,

    Gak která lástka nejwěčšj

    Mi prokazowati wžby chcete?“

J pravj ze dcer nejstarši :
 Múg otče! Mech ať krew má teče,
 Rbyž t platnosti; ni katowa
 Se nehrozim gá pro tě meče!

Ať w kusy srdce pro tebe
 Mi trhaji, byť duch i klesl
 Múg! Radš tu bolest ponešu,
 Než ty bys hoře gačé nesl!

J gá bych, pravj druhá, za
 Dě, zlatý otče, nesla muky
 A potupu! Dnem noci své
 Ti t službě podávala ruky;

Bych dětinskau též wlijdnosti
 Swé wellé oslabila stáři;
 Bys, milostiw gsa dčeři své,
 Mě žehnal s utěšenau tváři.

„Leš buaucnost má, wece trál,
Se pagednau mi wygasňuge.“

A dj swé dceři neymladšši:
„Gatž twá, mi powěž, milost sluge?“

Má wüle, Kordelie dj,
Best ctjti tebe, milowati,
I gatž mi káže powinnoš, —
Ně mileráda poslauchati.

„Což wjce nechceš konati,
Něž tego powinnoš twá žádá? —
Twá láska není upřimná,
Že wjce tobě neukládá.“

„Sned sbeť se mého od dwora,
Se nitby nechci znáti k tobě;
Ni hlasij se, že otcem tby
Byl gá gsem nezdarne ti roběť!“

Tvým sestřám, gesto, že srdce
 Mé miluji, a láskou gméno
 Mé ozdobuji, království
 V díl stegný buď rozděleno;

Sim darem buď fortuna;
 Sim darem buď žezlo, zlato;
 By milostně mne chovaly,
 A k hrobu zpromobily za to!

Tak postavila pochlebnost
 Dvě dcery starší w slávu gířší;
 A třetí w hněvu wyhnána —
 Až dusse byla mnohem čistší.

- J dán gest pláč a zausání
 Teď za průvodce Cordelii:
 Až sblaudí města w Anglii,
 Si utěcha i radost mají.

Už posléz přišla w Gallii.
 Tam sladší, sladší štěší wykwěilo:
 Už chuda byla, krásá jí
 Se wznášela co nebes swětlo.

Siž wzhledl král a mjrnuu gat
 Šfa krásy její wvadau celý,
 Si zvolil sobě za chotj:
 A lid, a bůh tuť radost měli!

S bydlel, zatiu u dter svých
 Ten dobrodobrýotec starý;
 Šffal zapoměly na zářel
 Swüg dcery, na štkostné i daty.

Dru, u Regany, nejstarší
 Swé dcery přebýwal; i wjala
 Mu wšsedo téměř komonstwo,
 A žalost za sobost mu dala.

Co gindy mužů dwadceť
 Se králi w službu kořwalo,
 Tež sotwa že mu desíti,
 Ba ani třech, ni dwa se dalo.

I geden zdá se zbytečným
 Ji býti: odegme i toho;
 By dobrý otec, pán a král
 Sich wice nesuzowal mnoho! —

„Sest to ta, král bi, odměna
 Že půl gsem dal ti gměni swého?
 I mámlíž k tobě žebrot git,
 Wně ubělila z statku mého?“

Kadš k Gonerele, sestke twé
 Se obrátim; a neopustj
 Mě zradně tať, niž pohrbne
 Wnau, aniž lačného mě pustj.“

A pili v hradu dceřinu;
A žaluge, co hoře činj.

Gešt lito mi, dj dcera, je
Ti není niže bytu nynj.

Odi, tu ti není pomoci!
Bšsať, zdaby ti tu milo bylo —
Nechť podá tobě kuchynská,
Abyž něco ode stola zbylo.

I slyšaw zpupná slova král,
Tak hořkohořkým zvolal hlasem:
„Můg příklad učiz celý svět,
By w j.c swým považowal časem!“

A své Reganě, dj stareček,
Se budu geště utílati;
Snad nebude tať utrutně
Co prvé femnau nahádati.¹⁴

„J přišel tuj. J vyhnala
 Seg, zamřnauč před ním swoge šidlo:
 „Proč, prawila mu dceruška,
 Tě pichalo zde dobré bydlo?!

„Tuť t Gonerale wraci se,
 Už hočem srdce gemu sebá;
 „Byť drobty třeba gisti měl,
 Gen odpočinuti tam hledá.

„Nic stížnost, hoře, žaloba,
 Nic prosba gemu neprospěla;
 „Siž ani, že ni pohrdl
 Dějw, naň se podiwati chtěla. —

„Tak pomoc ob dcer obau dwau
 Mu dwakrát byla odepřena.

„„Leš mossaň, ručo, uchop se,
 Gfalic drobty w jezlo podepřena!“

I wzpoměl na Korbeliin
 Slib: Stít tě budu, milowati,
 I gakož káže powinnost,
 Tě mileráda poslauchati. —

Wšak giti kni se ostýchá,
 Siž ondy wyhnal z swého hradu.
 A litowal a želel též,
 Že takowau gest spáchal zradu.

Až rozum ztratil, ubohý!
 Tuť stříbrné rwe wlasny z hlawy,
 Dwať krowj barwj sšlechtnau,
 Až wěku wážnůsti gi zbarwj.

Sbe k praubum, k lesum, k wřřinám,
 A smutnau stěžnost sobě webe,
 Až po něm každy praub i les
 I wřřina k nářel webe.

A žel a hoře posléze
 Seg žene přímo do Gallie;
 Tam sňestí dává lepšeho,
 Až královnou gest Korbelie.

To dobré dítě! Otce gať
 Gen svého uslyšela žalost:
 S ned poslala, co powinna
 Mu byla: utěchu a radost.

A statných reku sňmaucj zbot
 Mu rychle odeslala w cestu;
 Byť mile otce přivedli,
 A s sláwau prowodili k městu.

Segž milostiwě přigaw král
 Se wogšku w řady stawět káže;
 A reku wšechněch statněgššic
 Zda s Eirem potáhnu? se táže.

Tut rcci statnj, otec Eir
 A dcera na cestu se brali,
 Dcer zpupných hříšňau pýchuby
 S trůn i žezlo stroškotali.

A stroškotán gest zpupnic trůn,
 S žezlo wzato gim i dary.
 Eir opět dostal forunu,
 Osa muž giž churawý a starý.

Wšak o Kordeliině kbyž
 Geg smrti zpráva mile došla,
 An dětinský on pečugic
 Tak záhy w kruté bitwě pošla:

Tut klesl — hrůzať odňala
 Mu sílu — na gi zbledla u sígi,
 A prsa ctná a lastawáz
 A život wjc a wjc ho miji. —

**Kuť wladylowé králowu
Smrt dcerám právem odplatili;
Neb wzali gednu po druhé,
A rychle na smrt odsaudili.**

**Kdo krwi mu byl neyblížši,
Ten země dostal panování. —
Hle, gašau zpupnost odplatu,
A gašé pýcha mjrwa stání!**

Koza, zubyň a osel.

Koza Miska, zuba Třeslice

Nad stámem svým mudrowaly;

Čas geg zlepšiti? se radjwaly.

Mrzeloť ge welmi welice,

Že ge lidé we chlw zawjragi,

Suchým kauskem sena odbýwagi.

Pročež uprchnauti myslili,

Až by ge wen pustili.

Hospodář ge pustil wen.

Loš měl widět: ty ti škákalj,

By se tomu smály, ty se chechtaly:

„Tetko, powěz, ge to sen?“ —

By se ale dobře měly

Do Blach pustiti se chtěly.

A když na dwa hony byly, hle!

Plauhouška pán tuť gde.

Herwin, gakaus musil miji sdzku,
Ze ssel ze Blach do Čech na procházku. —

Co tam nového, a gake

We Blassich ge žiwobytj?

Dobréliž tam gidlo, gake pitj?

Gsauli prey tam kozy také?

Gsauli také w chlywech zaklety?

Dobréliž své hledj huby? —

Zbali beráneř tam dwauletý

Také dostává dwa zuby? —

Gaký webe žiwot w Čechách, zbali blahý?

„Gako, prawil ofel, w trnj nahý! —

To gsau u nás giné časy!

Kam se koli hnu, giž chasy

Plno k poslauženj mám.

Rozkazj gim dávám sám:

Gak se mile rozednj:

„Snjdani mi přinesete!“

Když čas přigde polednj:

„Daktylů a sřků donesete,

Medlů, wina nalégete!"

Když gest wečer doba poslednj:
Půzko pěkně změla ustelete!" —

K o z a.

Toť tam arci dobře býti;

To bych sama chtěla miji. —

Šau ty fity dobré a ty daktyly?

D f e l.

To si myslim! Aby potom nebyly ?!

Dšel wař swüg rozepal,

Po fiku a daktylu gim dal;

Dtewřew též láchwičku

Dal gim wina trošičku.

Bubka hned se toho chápara;

Koza Miška hnedky zunkala,

Ale zle, zle po tom prškala:

„Tetko, poď!" Poď! Lepšij brštko sena,

Zakowá než stawu změna!"

Spolu sobě prawily,

A se domů wrátily.

E e w a l i f f e a.

E i f f e a.

Poslyš welečestný králi lwe.

Osel, považ, tupj, hanj tě,

Čať že ani wlásku tobě není,

By giž newzal porussenj.

O twé slawné rečownosti

Má prey pochybnosti —

Že prey tebe samá pýcha, samá lest,

Samý klam a podwod gest —

Giných reči wjce

Mluwj na tisíce.

Král lew chwilku před se hleběl —

Tisíce na to odpowěděl:

Nechť si osel chwálj, nebo hanj —

Nechť si tupj, nebo se mi klanj;

Neb, co osel wyhyčá,

Mne se netýčá. —

Slowa dítkám gessťe málo známá.

B e s i b l a aneb laubí.

B r a w , stádo owec.

Č e r w e c , šarlat , wysočočerwená.

Č h a t r ě , katrč , bídňá chalaupka , barál.

Č i l ý , zdrowý a čerstwý.

Č l u n , loška.

D r á h a , cesta.

D r u h ý , přebtjm , něbny.

S i n o č , mlabíř.

K á w a , kafe.

K m e t , stařičký seblál.

L a b n ý , sličný.

L o w e c , mysliwec.

N ě ž n ý , gemný a sličný (žart.)

N e w , řwánj.

N o b a , ženšťa osoba.

S y t, divoký křík.

Stakan gest w Morawě zelená wodni,
anebo také tráwnj ždva.

Stot, stábo kram.

Stm, kožena taska; (Trystram w. 134.)

Šéměř, šoro.

Wař, kožená kapsa.

Wessben, wsselický, každý.

Wrffe, rybařský koš na ryby.

Zbor, hejno, hauff.

Zpupný, hrbý.

Žezlo, sceptr.

D b s a h.

Wšem po vůli býti nelze . . . str. 5

Částěčka první.

1. Rozlátko	9
2. Na wlastowku	10
3. Klárka chytá střizlika	12
4. Děwčátka a wčela	13
5. Pohádka I.	—
6. Širjček	14
7. Dvě umrlčej hlavy	15
8. Myška bělaunká	17
9. Přiznivosť bratrská	19
10. Šilipek	20
11. Dplátko žiwé	22
12. Kartiček posílá své sestře pozdravení	24
13. Pohádka II.	25

14.	Posetilst	26
15.	Wewerka a opice	27
16.	Piseň	29
17.	Potrestaný ukrutnjš	30
18.	Pohádka III.	43
19.	Na štědrý večer	44
20.	Kozlátko	47
21.	O třech rybičkách	48
22.	Motýleš a wčela	51
23.	Na otcůw swátek	52
24.	Pawljček a Karljš	53
25.	Pohádka IV.	54
26.	Holubice a wčela	55
27.	Pachole a wčela	56

Částka druhá.

28.	Piseň mágowá	59
29.	Chudý člowěk a požehnání Boží	61
30.	Pohádka V.	63
31.	Liliputští lidé	64

32. Emička	65
33. Pohádka VI.	66
34. Slepy a chromý	67
35. Bláznosti wina	68
36. Klárka	69
37. Kobout a řáček	72
38. Pohádka VII.	73
39. Strašá lakomá	74
40. Hasan a otrok	75
41. Kočka, stará a mladá myš	77
42. Pohádka VIII.	79
43. Žába a svatojánská muška.	80
44. Modrá fláka a tulipán	81
45. Dřev a čert	85
46. Stéblo a klas	87
47. Na otcův svátek	88
48. Pohádka IX.	89
49. Ukonášení	90

50.	Zkuffený prostředek, kterak člověk blaho ve zdraví, a wesele žiti býti může	92
51.	Grnka a listka	100
52.	Závislý pes	102
53.	Kubové a břicho	103
54.	Lupič a pocestný	105
55.	Pohádka X.	106

Částka třetí.

56.	Bagla	109
57.	Člověk, radost a bolest	111
58.	Pohádka XI.	112
59.	Muska wsetečná	113
60.	Modlitba	115
61.	Zába a wodnj-myš	117
62.	Čtnost	119
63.	Čmáček a mrawenec	124
64.	Pohádka XII.	125

65.	Autobor a Šabof	•	•	•	126
66.	Wos a hřebec	•	•	•	128
67.	Ošel, liška a lew	•	•	•	129
68.	Nepravosti a pokuta	•	•	•	131
69.	Pohádky	•	•	•	133
70.	Dívý lewec	•	•	•	134
71.	O třech královských dcerách	•	•	•	136
72.	Keza, zubkyně a ošel	•	•	•	149
72.	Lew a liška.	•	•	•	152